

LỊCH SỬ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

CHƯƠNG 1

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM RA ĐỜI VÀ LÃNH ĐẠO ĐẤU TRANH GIÀNH CHÍNH QUYỀN (1930-1945)

Bộ môn Lý luận chính trị & Pháp luật - Khoa Khoa học cơ bản

- Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là kết quả tất yếu của cuộc đấu tranh dân tộc và đấu tranh giai cấp, là sự khẳng định vai trò lãnh đạo của giai cấp công nhân Việt Nam và hệ tư tưởng Mác - Lênin đối với cách mạng Việt Nam. Sự kiện Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là sự kiện lịch sử cực kỳ trọng đại, một bước ngoặt vô cùng quan trọng trong lịch sử cách mạng Việt Nam, đánh dấu một mốc son chói lọi trên con đường phát triển của dân tộc ta.
- Sự ra đời của Đảng là sản phẩm của sự kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước của nhân dân Việt Nam, là sự kiện gắn liền với tên tuổi của Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh. Trong chương 1 của học phần Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam sẽ giúp chúng ta tìm hiểu rõ hơn về sự ra đời của Đảng và quá trình Đảng lãnh đạo dân tộc Việt Nam giành thắng lợi trong Cách mạng Tháng Tám, giành độc lập cho dân tộc và thành lập nên nhà nước công nông đầu tiên ở khu vực Đông Nam Á - nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hoà.

- **Về kiến thức:** Cung cấp cho sinh viên những tri thức có tính hệ thống qua trình ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam (1920-1930), nội dung cơ bản, giá trị lịch sử của Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng và quá trình Đảng lãnh đạo cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, giành chính quyền (1930-1945).
- **Về kỹ năng:** Trang bị cho sinh viên phương pháp nhận thức biện chứng, khách quan về quá trình Đảng ra đời, và vai trò lãnh đạo của Đảng trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, xác lập chính quyền cách mạng.
- **Về tư tưởng:** Cung cấp cơ sở lịch sử, góp phần củng cố niềm tin của thế hệ trẻ vào con đường cách mạng giải phóng dân tộc và phát triển đất nước- sự lựa chọn đúng đắn, tất yếu, khách quan của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc và Đảng Cộng sản Việt Nam?

1.1

Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời và Cương
lĩnh Chính trị đầu tiên của Đảng (02/1930)

1.2

Lãnh đạo quá trình đấu tranh giành chính
quyền (1930-1945)

1.1. ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM RA ĐỜI VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG (2/1930)

1.1.1

Bối cảnh lịch sử

1.1.3

Thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam và Cương lĩnh Chính trị đầu tiên của Đảng

1.1.2

Nguyễn Ái Quốc chuẩn bị các điều kiện để thành lập Đảng

1.1.4

Ý nghĩa thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

a. Tình hình thế giới

b. Tình hình xã hội Việt Nam

c. Các phong trào yêu nước
của nhân dân Việt Nam trước
khi có Đảng

a. Tình hình thế giới

Cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX, chủ nghĩa tư bản chuyển sang độc quyền, đi xâm lược và bóc lột thuộc địa.

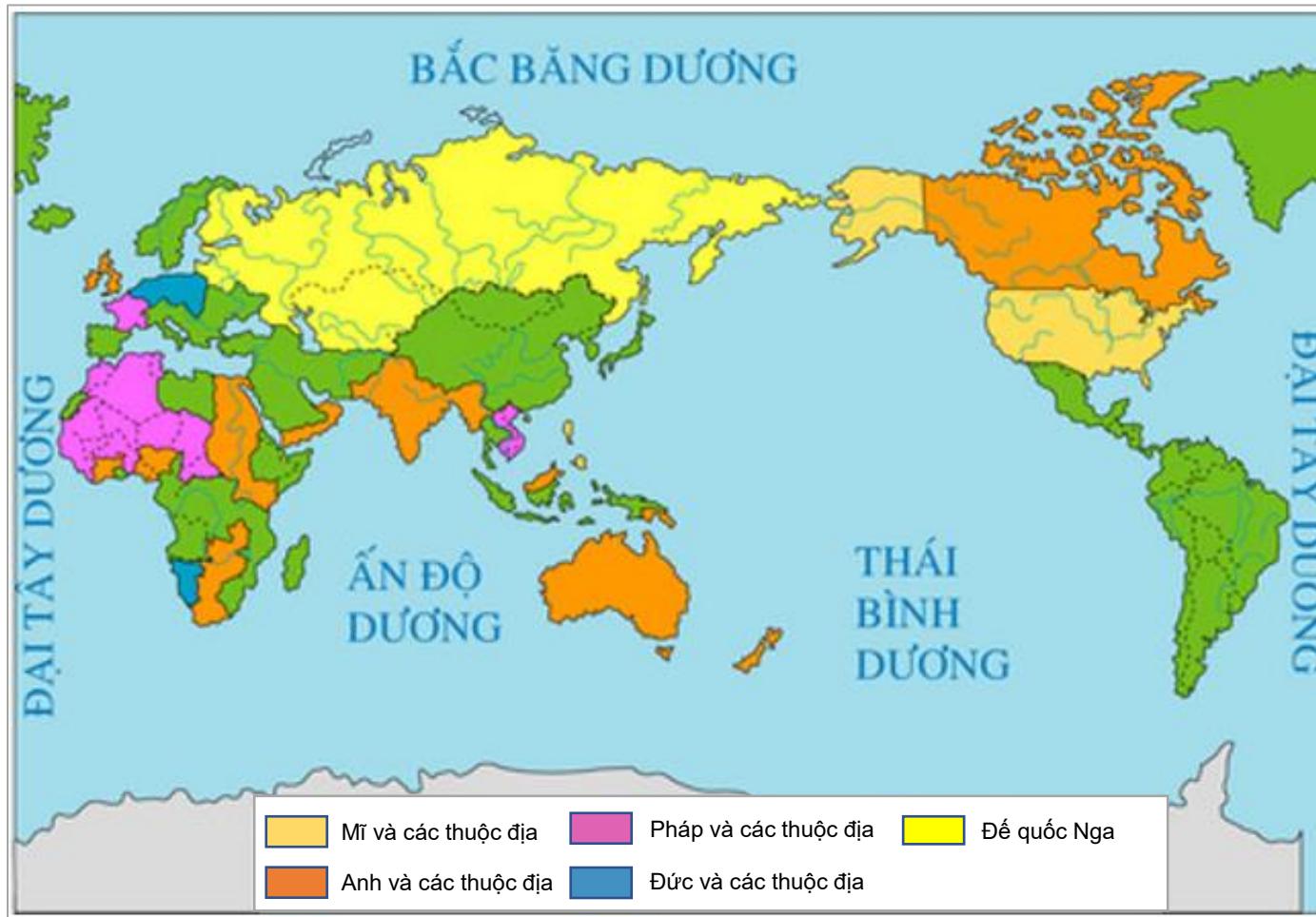
Phong trào đấu tranh ở các nước thuộc địa diễn ra mạnh mẽ.

Cách mạng Tháng Mười Nga thành công làm biến đổi sâu sắc tình hình thế giới.

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

Lược đồ các nước đế quốc và thuộc địa đầu thế kỷ XX

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

Đến 1914 hệ thống thuộc địa cơ bản đã hoàn thành.

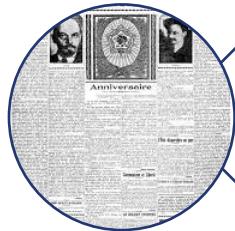
(Đvt: 1 triệu)

Nước	Thuộc địa		Chính quốc		Tổng cộng	
	Km ²	Người	Km ²	Người	Km ²	Người
Anh	33,5	393,5	0,3	46,5	38,5	440
Nga	17,4	35,2	5,4	136,2	22,8	169,4
Pháp	10,6	55,5	0,5	39,6	11,1	95,1
Đức	2,9	12,3	0,5	64,9	3,4	77,2
Mỹ	0,3	9,7	9,4	97,0	9,7	106,7
Nhật	0,3	19,2	0,4	53,0	0,7	72,2
Tổng	65,0	523,4	16,5	437,2	81,5	960,6
Thuộc địa của nước khác (Bỉ, Hà Lan,...)					9,9	45,3
Các nước nửa thuộc địa (Ba Tư, Tr Quốc, TNKỳ)					14,5	361,2
Các nước còn lại					28,2	289,9
Toàn thế giới					133,9	1.657,0

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

Sự ra đời của Quốc tế Cộng sản (03/1919).

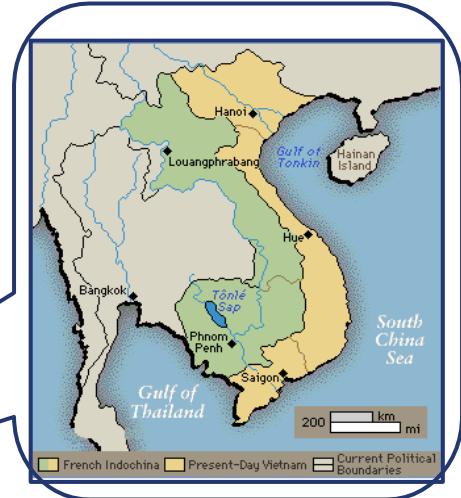
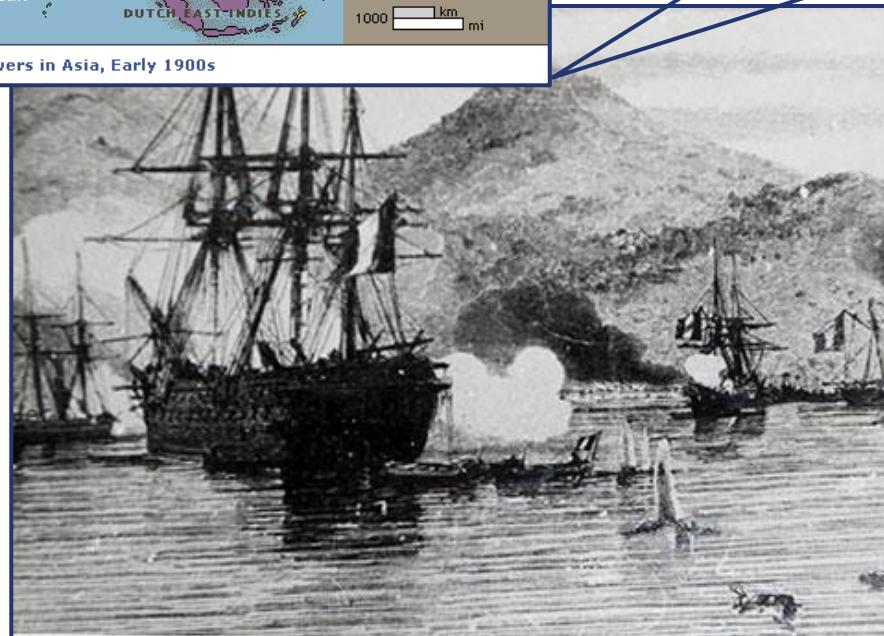
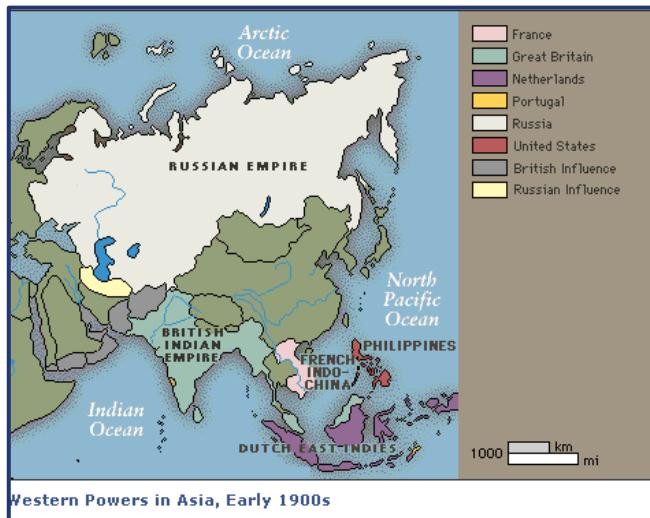
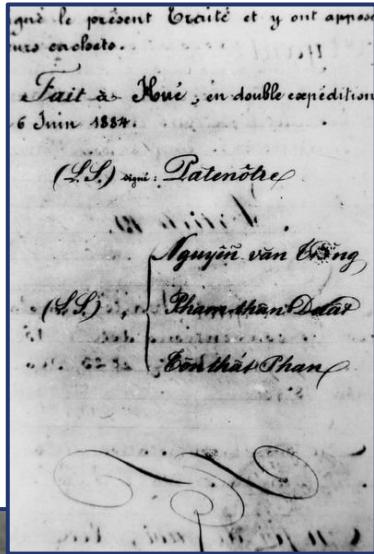
Luận cương của Lenin về vấn đề dân tộc và thuộc địa.

Sự trưởng thành của giai cấp công nhân thế giới.

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

b. Tình hình trong nước

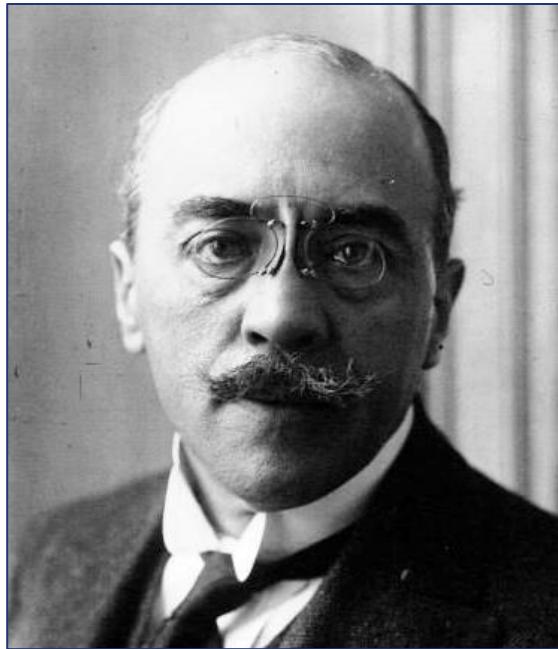

Việt Nam trở
thành thuộc
địa của Pháp

Quân Pháp tấn công vào Đà Nẵng, năm 1858

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

Chính trị: Triều đình nhà Nguyễn làm bù nhìn, bắt tay với thực dân Pháp cai trị nhân dân; Pháp thực hiện chế độ chia để trị.

Toàn quyền Pháp Anbe Xarô

Vua Đồng Khánh

Vua Khải Định

Vua Bảo Đại

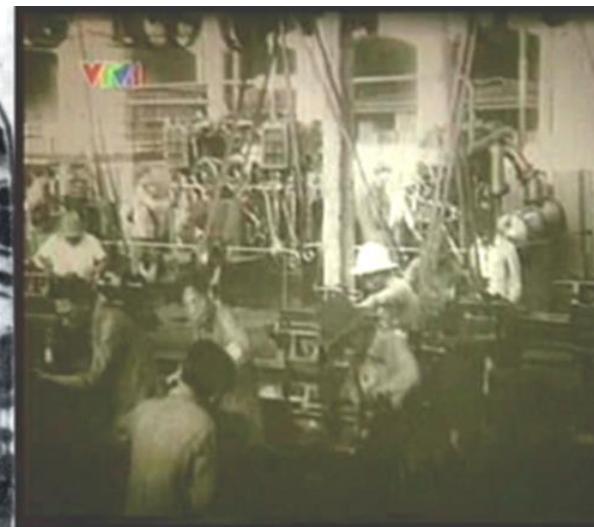
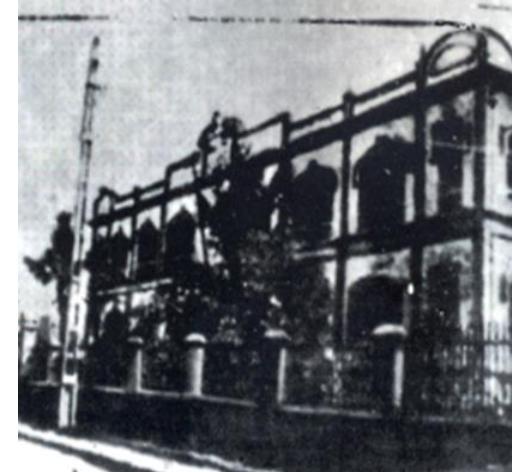
1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

Kinh tế:

- Tập trung vào khai thác tài nguyên, mỏ nhiều đồn điền, hầm mỏ;
- Áp đặt nhiều loại thuế vô lý;
- Thi hành chính sách độc quyền.

nhà máy diêm ở Bến Tre

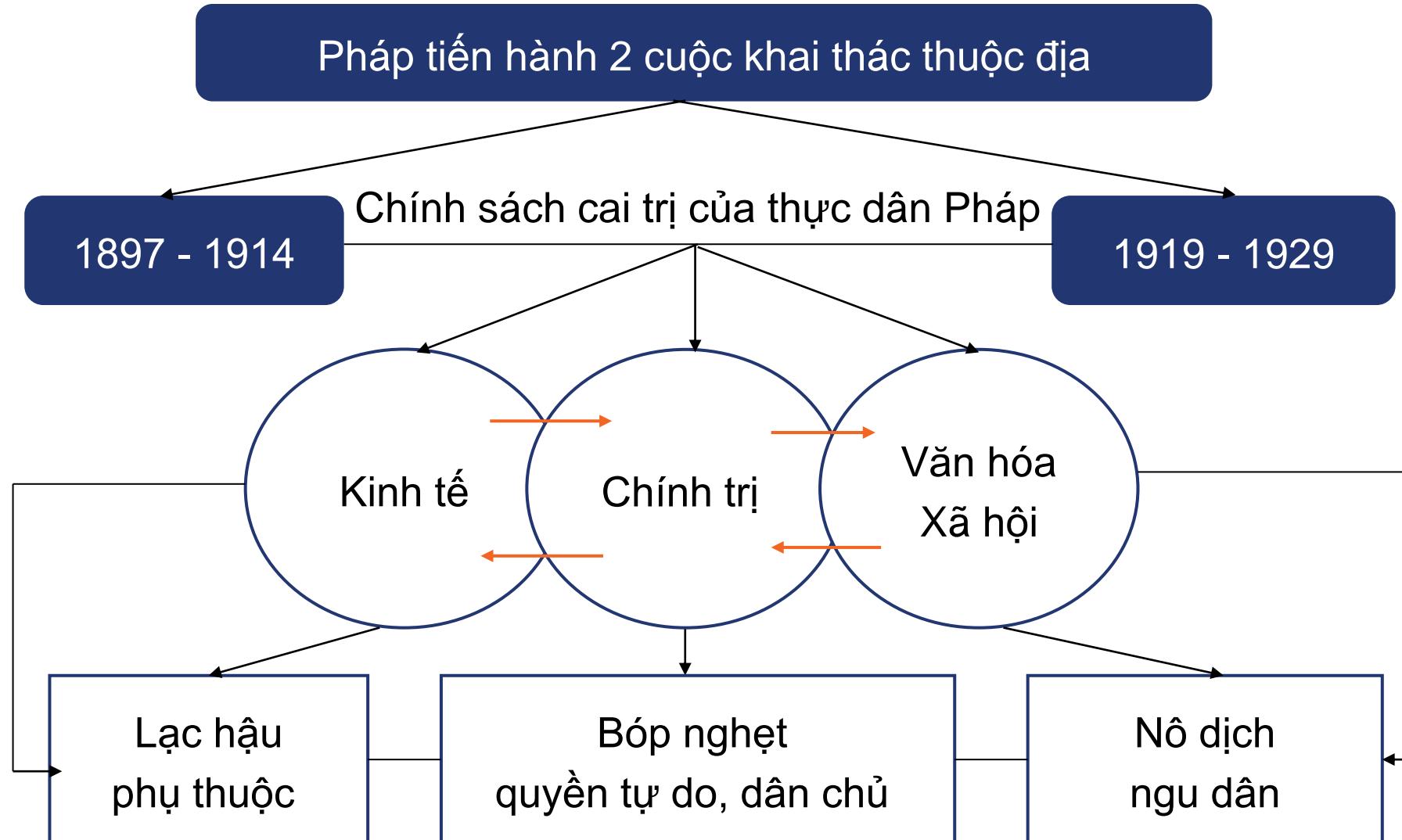

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

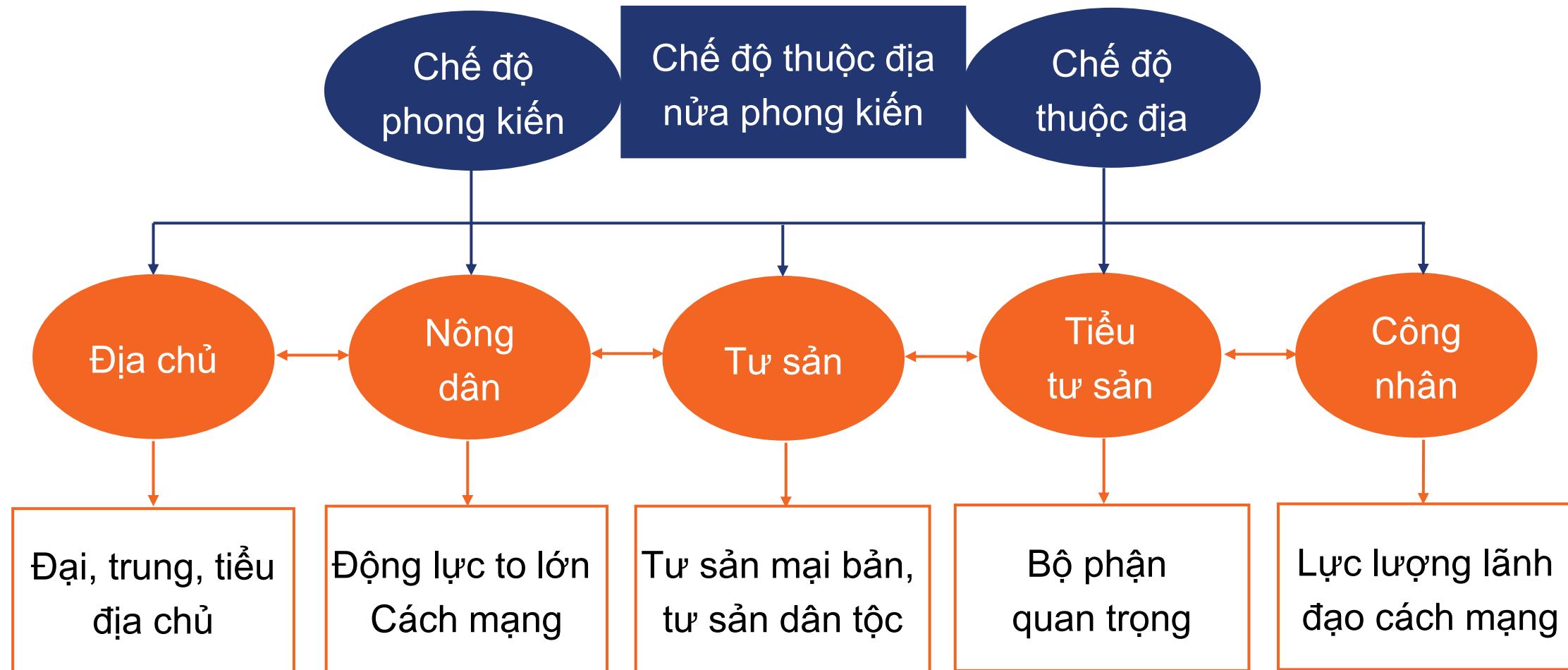
Văn hóa - xã hội: Thực hiện chính sách ngu dân, mị dân, đầu độc văn hóa thực dân; Xuyên tạc lịch sử, gây tâm lý tự ti...

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

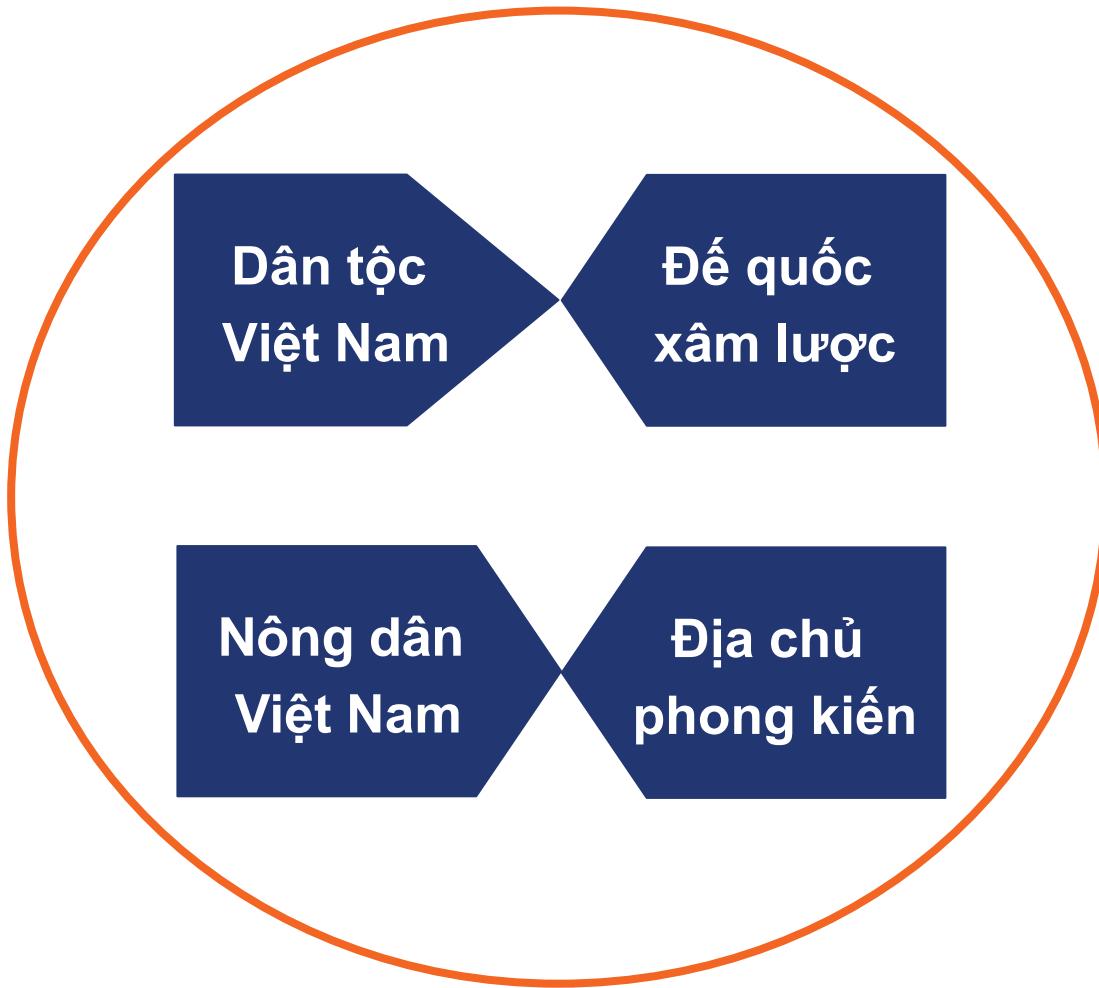
1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

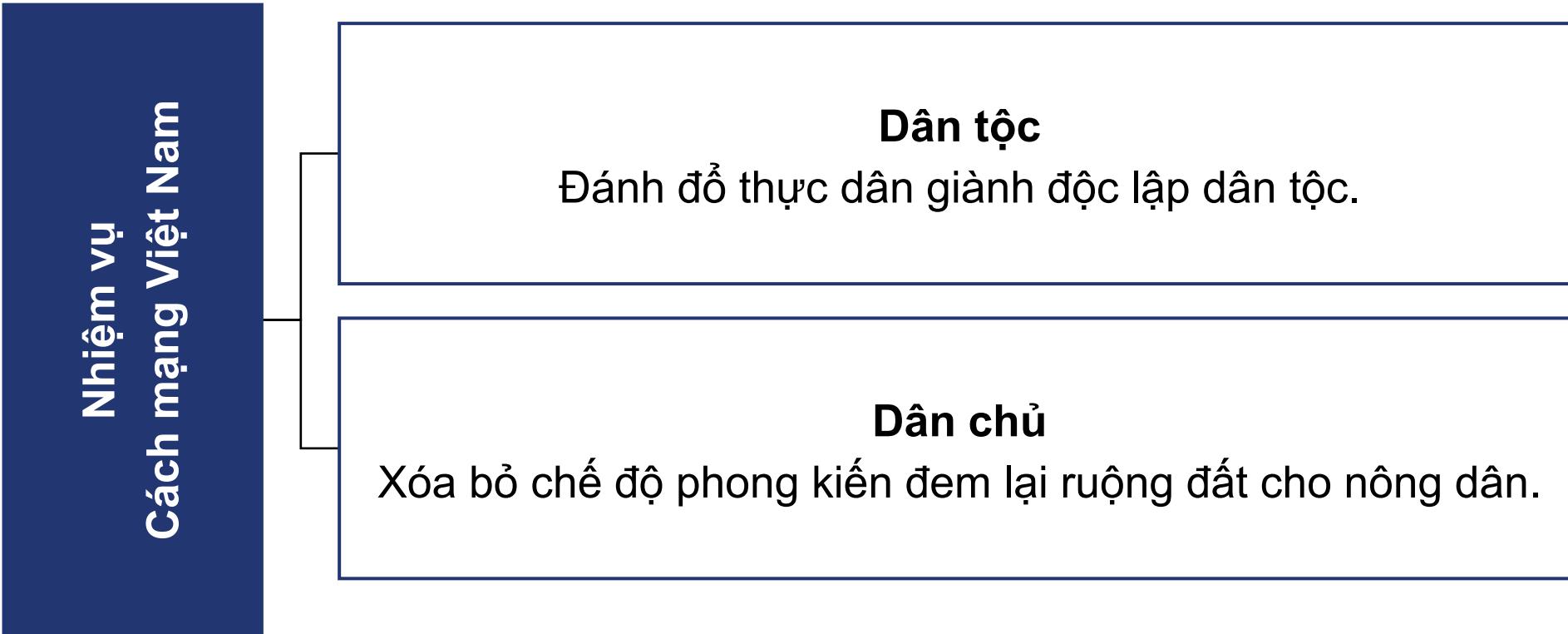
CHUYỂN BIẾN VỀ GIAI CẤP XÃ HỘI VIỆT NAM

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

Các mâu thuẫn cơ bản trong xã hội Việt Nam thời thuộc Pháp

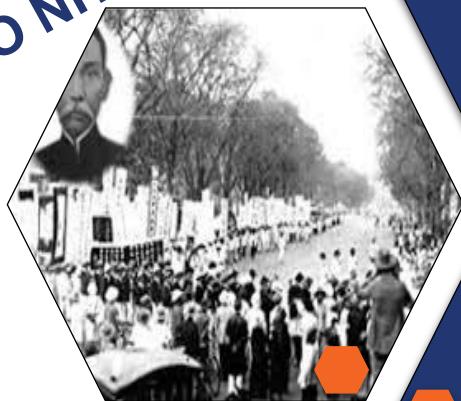
1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

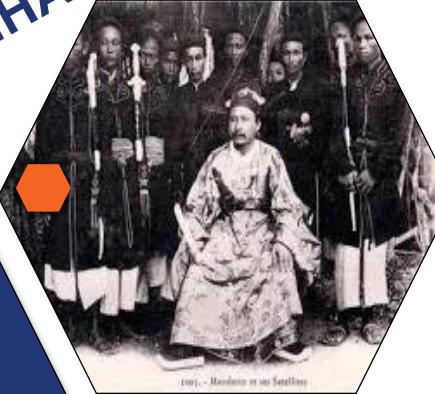
c. Các phong trào yêu nước của nhân dân Việt Nam trước khi có Đảng

THEO NHIỀU KHUYNH HƯỚNG KHÁC NHAU

PHONG
KIẾN
(Cần Vương)

TƯ SẢN
(Duy Tân)

NÔNG DÂN
(Yên Thế)

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

Xu hướng yêu nước của nông dân (1884 - 1913)

Hoàng Hoa Thám - Đề Thám
(1858-1913)

La bande du Dé Tham (photo du lieutenant Romain-Desfossés).

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

Xu hướng yêu nước theo tư tưởng phong kiến: với tinh thần trung quân, ái quốc. Tiêu biểu:

Vua Hàm Nghi
(1871 - 1944)

Tôn Thất Thuyết
(1839-1913)

1.1.1. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

Xu hướng dân chủ tư sản: phong trào Đông Du, Duy Tân, Đông Kinh Nghĩa Thục, Tẩy chay Khách trú...

Phan Châu Trinh (1872-1926)

Chủ trương vận động cải cách văn hóa, xã hội, thực hiện khai dân trí, chấn dân khí, hậu dân sinh, mở mang dân quyền, phản đối đấu tranh vũ trang và cầu viện nước ngoài.

Phan Bội Châu (1867-1940)

Chủ trương đấu tranh chống Pháp với phương pháp bạo động. Ông tổ chức phong trào Đông Du, thành lập Việt Nam Quang Phục Hội.

Nguyễn Thái Học (1902-1930) lãnh tụ của Việt Nam Quốc dân Đảng, lãnh đạo cuộc khởi nghĩa Yên Bái (02/1930).

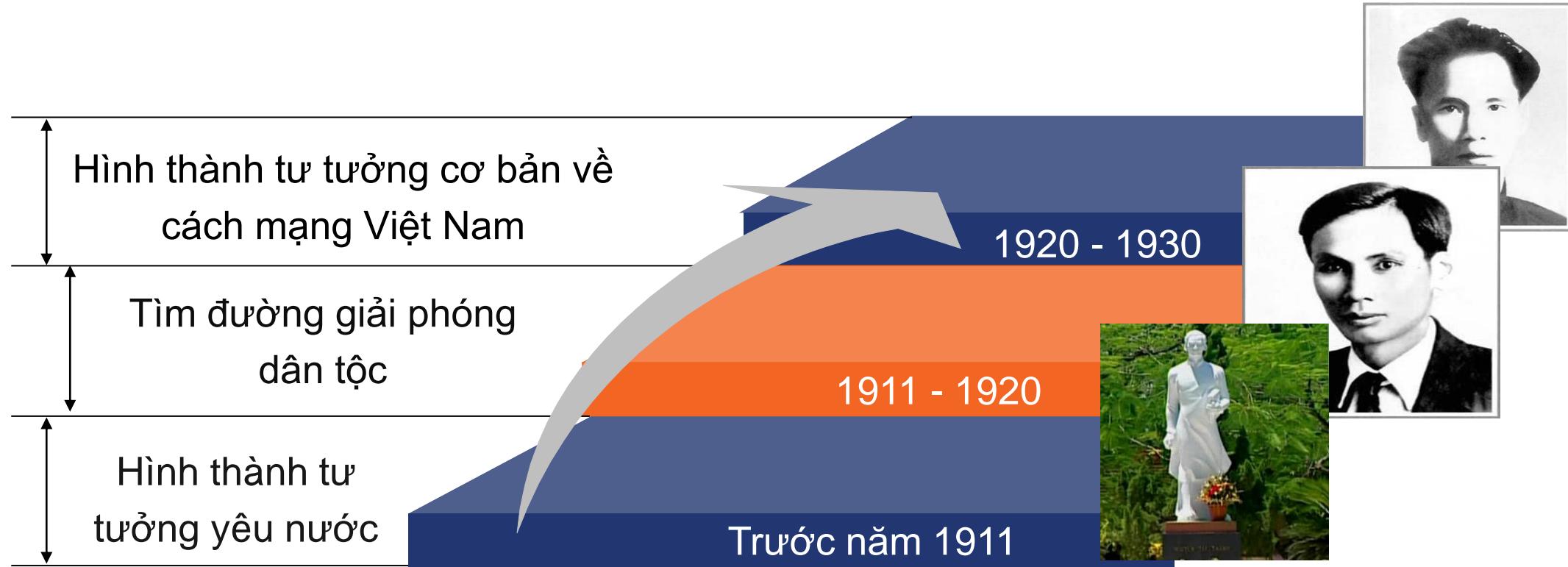
Tóm Lại:

- Các phong trào trên đều xuất phát từ lòng nồng nàn yêu nước của dân tộc ta, nhưng tất cả đều thất bại. Cách mạng Việt Nam đang đứng trước sự khủng hoảng đường lối, phương pháp cách mạng.
- Nguyên nhân thất bại:
 - Do những hạn chế về mặt lịch sử và giai cấp, các phong trào này đều phụ thuộc nhiều vào người lãnh đạo. Khi người lãnh đạo không còn, thì phong trào cũng chấm dứt.
 - Chưa có một đường lối chính trị đúng đắn, hệ thống tổ chức thiếu chặt chẽ, chưa tập hợp được rộng rãi lực lượng cách mạng.
 - Các phong trào diễn ra lẻ tẻ dễ cho thực dân đàn áp.
 - Chưa có phương pháp vận động, đấu tranh cách mạng, bạo động và cải cách phù hợp và đúng đắn.
 - Các phong trào chỉ hô hào cổ động, không vận dụng được quần chúng, không chủ động xây dựng được lực lượng chính trị và vũ trang sâu sát với quần chúng nhân dân.

Câu 1: Phong trào Cần Vương do ai lãnh đạo?

- A. Hàm Nghi.
- B. Đề Thám.
- C. Phan Bội Châu.
- D. Phan Châu Trinh.

1.1.2. NGUYỄN ÁI QUỐC CHUẨN BỊ CÁC ĐIỀU KIỆN ĐỂ THÀNH LẬP ĐẢNG

1.1.2. NGUYỄN ÁI QUỐC CHUẨN BỊ CÁC ĐIỀU KIỆN ĐỂ THÀNH LẬP ĐẢNG

1.1.2. NGUYỄN ÁI QUỐC CHUẨN BỊ CÁC ĐIỀU KIỆN ĐỂ THÀNH LẬP ĐẢNG

Tư tưởng

Từ năm 1921 đến 1927, Hồ Chí Minh viết nhiều bài báo, tham gia thành lập Hội liên hiệp Thuộc địa, lĩnh hội sâu sắc lý luận Chủ nghĩa Mác - Lenin.

Chính trị

Căn cứ vào đặc điểm thực tiễn của Việt Nam, Hồ Chí Minh nhận định: Cách mạng Việt Nam chỉ có thể đi theo con đường Cách mạng vô sản.

Tổ chức

Từ 11/1924, Hồ Chí Minh đến Trung Quốc, lựa chọn một số thanh niên tích cực, thành lập Hội Việt Nam Cách mạng thanh niên và mở các lớp tập huấn. Xuất bản báo Thanh Niên.

Câu 2: Nguyễn Ái Quốc đã đọc bản Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về vấn đề dân tộc và thuộc địa của Lenin thời gian nào? Ở đâu?

- A. 7/1920 ở Liên Xô.
- B. 7/1920 ở Quảng Châu (Trung Quốc).
- C. 7/1920 ở Thái Lan.
- D. 7/1920 ở Pháp.

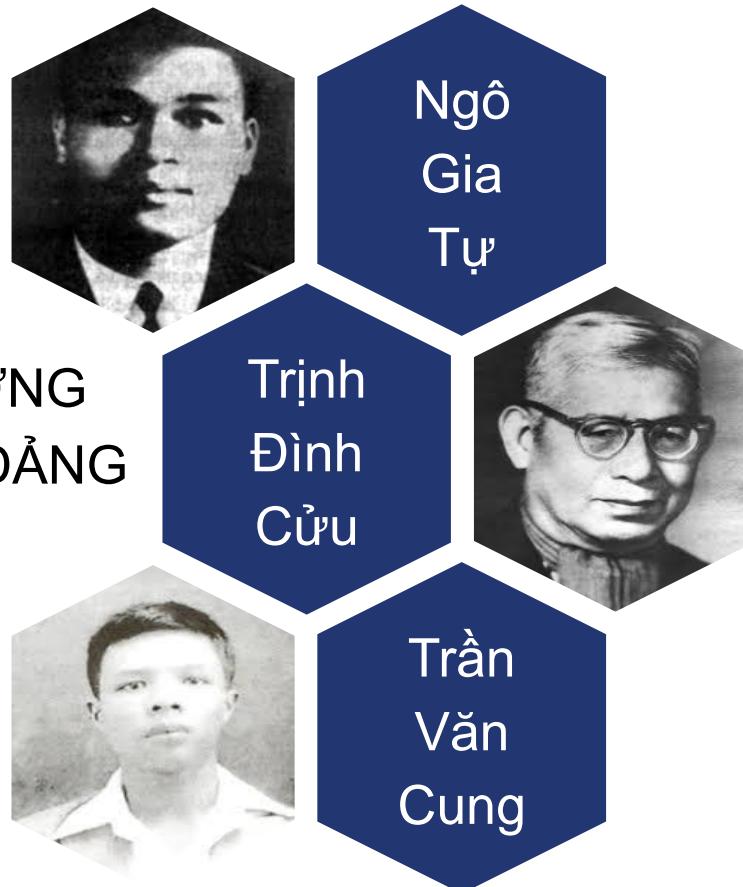
1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

a. Các tổ chức cộng sản ra đời

Số nhà 5D Hàm Long, Hà Nội

ĐÔNG DƯƠNG
CỘNG SẢN ĐẢNG

1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

Hồ Tùng Mậu

Bí thư
Châu Văn Liêm

Lê Hồng Sơn

AN NAM CỘNG SẢN ĐẢNG

1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

**ĐÔNG DƯƠNG CỘNG SẢN
LIÊN ĐOÀN**

Nguyễn Thị Minh Khai

Trần Phú

1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

b. Hội nghị thành lập Đảng

Thành lập Việt Nam Cách mạng Thanh niên
(6/1925 tại Quảng Châu - Trung Quốc)

Ở trong nước ra đời
Tân Việt Cách mạng
Đảng

Tại Bắc Kỳ
Đông Dương Cộng
sản Đảng (6/1929)

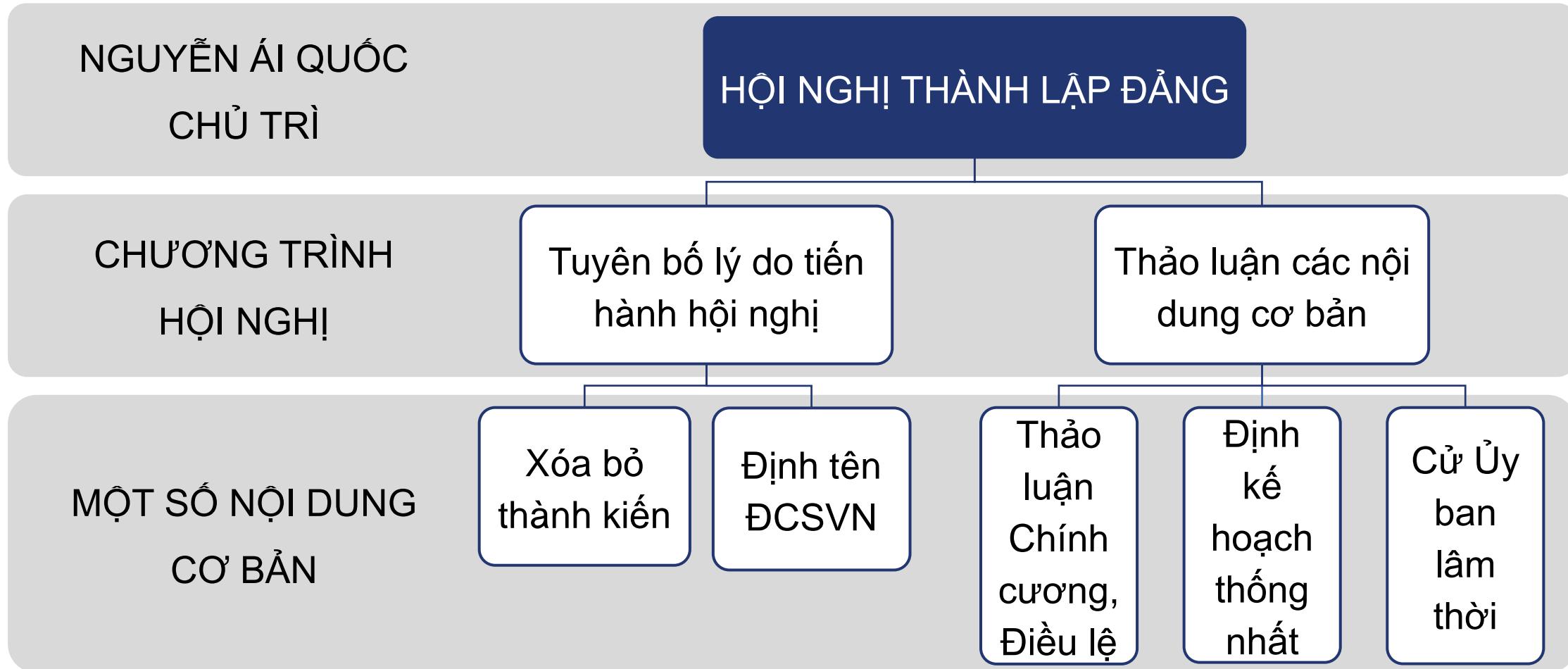
Tại Nam Kỳ
An Nam Cộng Sản
Đảng (11/1929)

Tại Trung Kỳ
Đông Dương Cộng
sản Liên Đoàn
(9/1929)

Đảng Cộng sản Việt Nam (6/1 → 7/2/1930)
Tại Hương Cảng - Trung Quốc

1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

Nội dung hội nghị thành lập đảng

1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

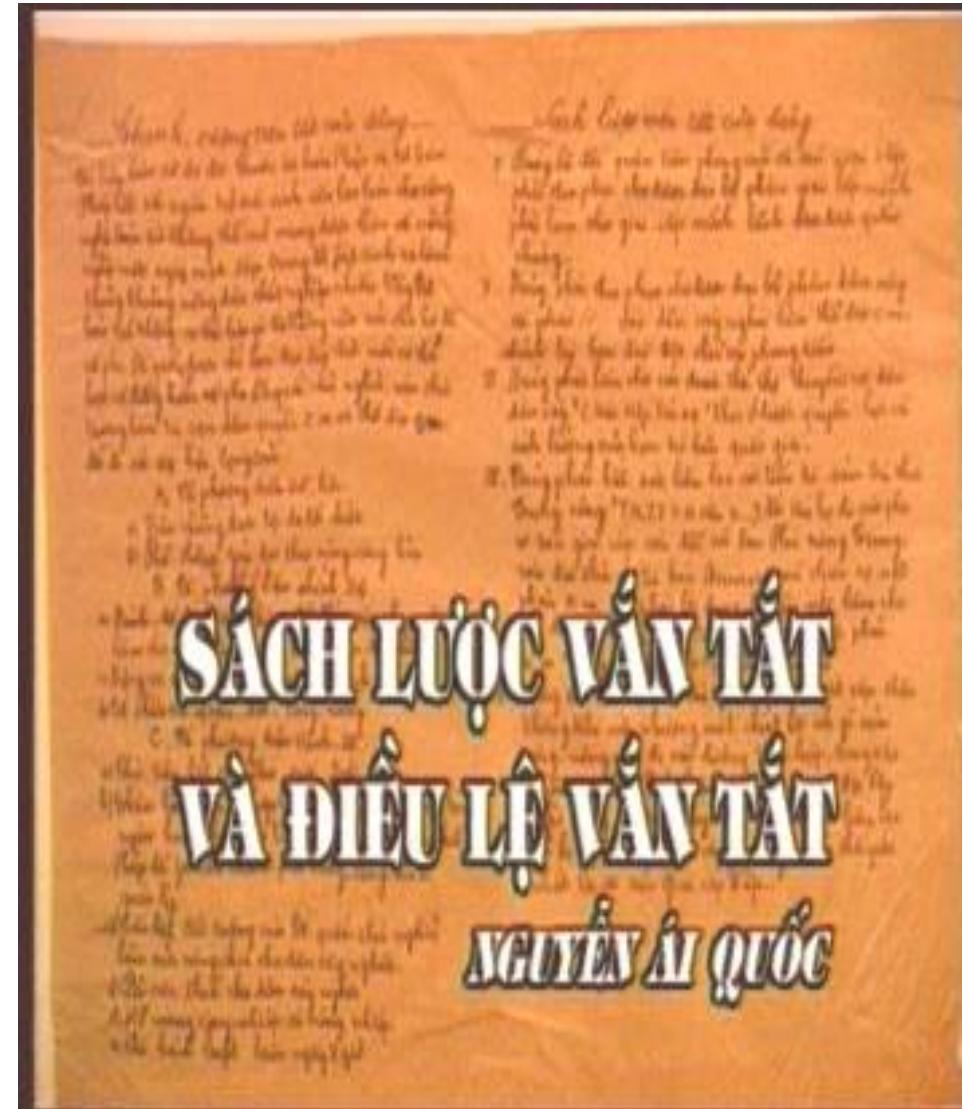
CHÁNH CƯƠNG VĂN TẮT

“....nên chủ trương làm tư sản dân quyền cách mạng và thổi địa cách mạng để đi tới xã hội công sản...

...B - Về phương diện chính trị thì:

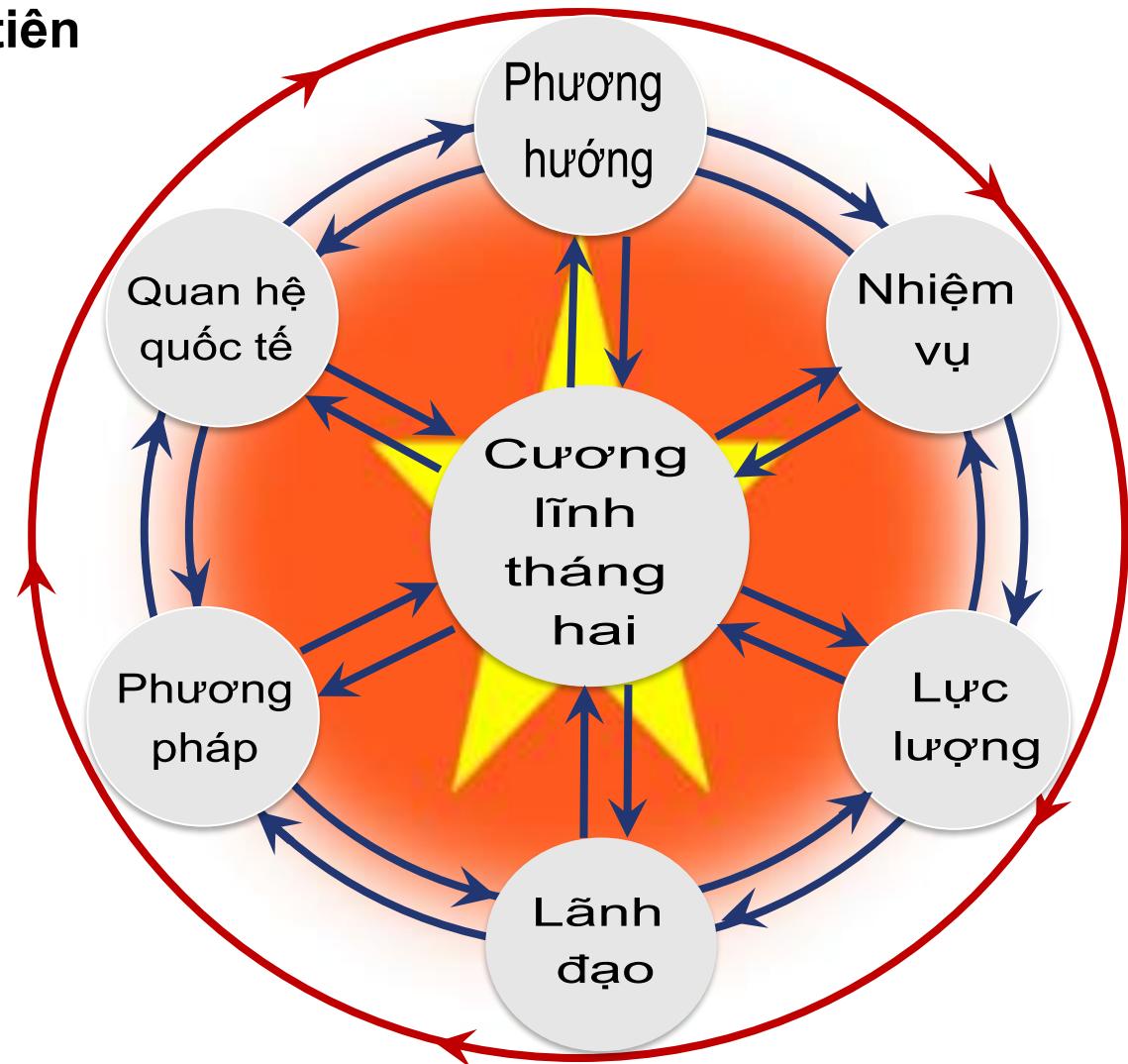
Đánh đổ đế quốc chủ nghĩa Pháp và bọn phong kiến làm cho nước Nam được hoàn toàn độc lập. Dựng ra chính phủ công nông binh. Tổ chức ra quân đội công nông....”

- Văn kiện Đảng toàn tập, NXB CTQG,
Hà Nội, 1998, T.2 - 1930, tr.2 -

1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

c. Nội dung của bản cương lĩnh chính trị đầu tiên

1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

(1) Phương hướng chiến lược của Cách mạng Việt Nam:

Tiến hành cuộc Cách mạng tư sản dân quyền tiến tới Xã hội cộng sản bở qua giai đoạn Tư bản chủ nghĩa.

(2) Nhiệm vụ của Cách mạng tư sản dân quyền và thô địa cách mạng:

- Về chính trị: đánh đổ đế quốc Pháp và bọn phong kiến; làm cho nước Việt Nam hoàn toàn độc lập; lập chính phủ công nông binh, tổ chức quân đội công nông.
- Về kinh tế: thủ tiêu hết các thứ quốc trái; tịch thu toàn bộ sản nghiệp lớn của tư bản đế quốc Pháp để giao cho Chính phủ công nông binh quản lý; tịch thu toàn bộ ruộng đất của bọn đế quốc làm của công chia cho dân cày nghèo; bỏ sưu thuế cho dân cày nghèo; mở mang công nghiệp và nông nghiệp; thi hành luật ngày làm 8 giờ.
- Về văn hóa - xã hội: dân chúng được tự do tổ chức, nam nữ bình quyền...; phổ thông giáo dục theo công nông hóa.

1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

(3) Về lực lượng cách mạng: với chủ trương đoàn kết tất cả các giai cấp, các lực lượng tiến bộ, các nhà yêu nước để tập trung chống đế quốc và tay sai.

Đảng “phải thu phục cho được đại bộ phận giai cấp mình...; phải thu phục cho được đại bộ phận dân cày...; phải hết sức liên lạc với tiểu tư sản, trí thức, trung nông, Thanh niên, Tân Việt... để lôi kéo họ đi vào phe vô sản giai cấp. Đối với phú nông, trung, tiểu địa chủ và tư bản An Nam mà chưa rõ mặt phản cách mạng thì phải lợi dụng, ít lâu mới làm cho họ đứng trung lập. Bộ phận nào đã ra mặt phản cách mạng (Đảng lập hiến...) thì phải đánh đổ”.

1.1.3. THÀNH LẬP ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

(4) Về vai trò lãnh đạo cách mạng của Đảng: lực lượng lãnh đạo là giai cấp vô sản thông qua Đảng Cộng sản.

(5) Về phương pháp CM:

Đảng là đội tiên phong của Giai cấp vô sản, phải thu phục cho được đại bộ phận giai cấp mình, phải làm cho giai cấp mình lãnh đạo được dân chúng.

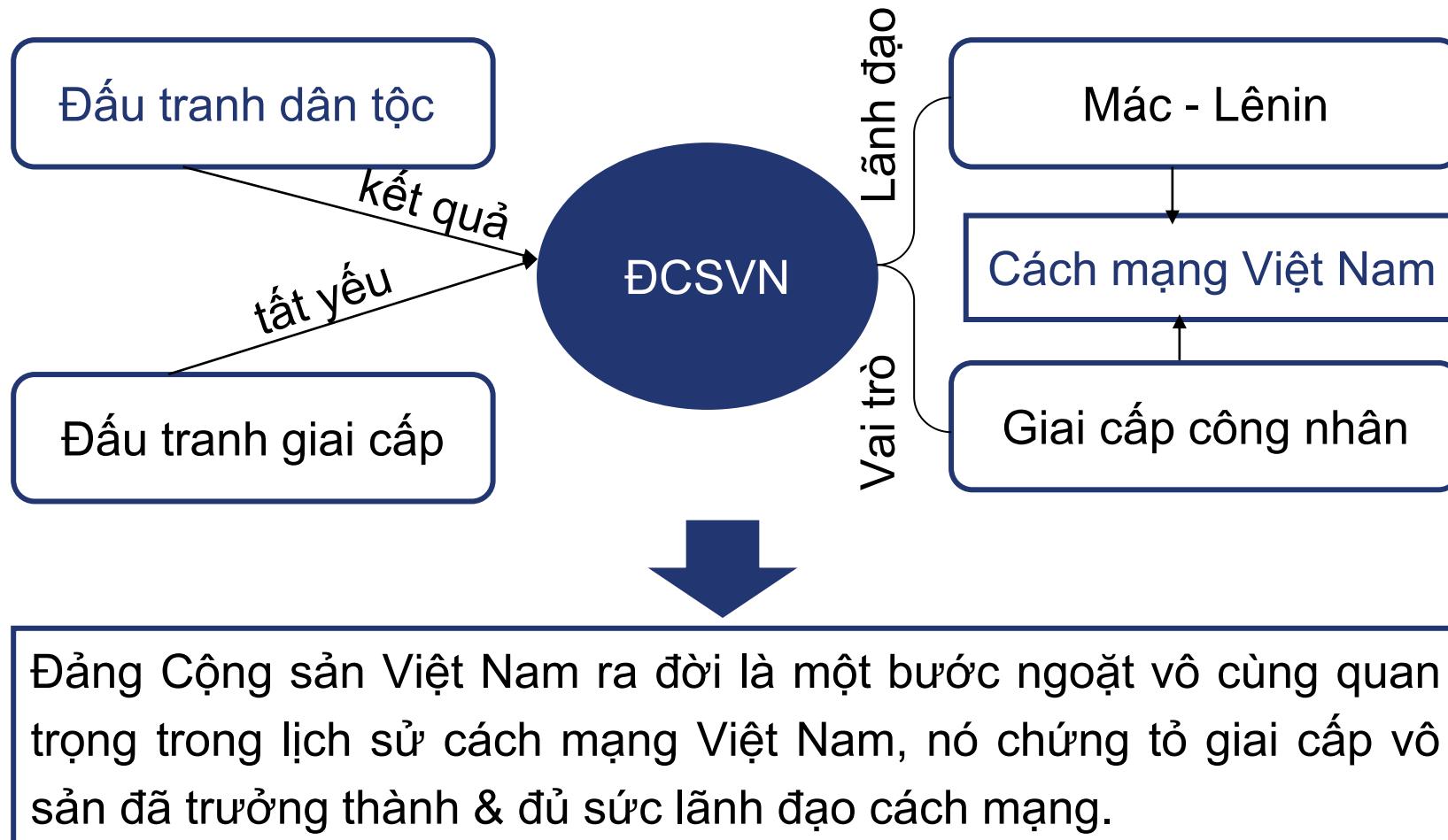
(6) Về quan hệ quốc tế: phải thực hành liên lạc với các dân tộc bị áp bức và giai cấp vô sản thế giới, nhất là giai cấp vô sản Pháp.

→ Thực tiễn Cách mạng Việt Nam hơn 90 năm qua đã chứng minh rõ tính khoa học và tính cách mạng, tính đúng đắn và tiến bộ của Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng.

Câu 3: Đại biểu các tổ chức cộng sản nào đã tham dự Hội nghị hợp nhất thành lập Đảng đầu năm 1930?

- A. Đông Dương Cộng sản Đảng, An Nam Cộng sản Đảng và Đông Dương Cộng sản liên đoàn.
- B. Đông Dương Cộng sản Đảng và An Nam Cộng sản Đảng.
- C. An Nam Cộng sản Đảng và Đông Dương Cộng sản Liên đoàn.
- D. Đông Dương Cộng sản Đảng và Đông Dương Cộng sản Liên đoàn.

1.1.4. Ý NGHĨA LỊCH SỬ SỰ RA ĐỜI ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

1.1.4. Ý NGHĨA LỊCH SỬ SỰ RA ĐỜI ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VÀ CƯƠNG LĨNH CHÍNH TRỊ ĐẦU TIÊN CỦA ĐẢNG

- Tính đúng đắn của Cương lĩnh là cơ sở để Đảng Cộng sản Việt Nam nắm được ngọn cờ lãnh đạo cách mạng Việt Nam; giải quyết tình trạng khủng hoảng về đường lối cách mạng, về giai cấp lãnh đạo cách mạng diễn ra đầu thế kỷ XX; mở ra con đường và phương hướng phát triển mới cho Việt Nam.
- Xem cách mạng Việt Nam là một bộ phận của cách mạng thế giới làm cho sức mạnh dân tộc được kết hợp với sức mạnh thời đại tạo nên những thắng lợi vẻ vang, đồng thời cũng góp phần vào sự nghiệp đấu tranh chung của nhân dân thế giới vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội.

Câu 4: Trong những ý nghĩa lịch sử của sự ra đời Đảng Cộng sản Việt Nam, ý nghĩa nào sau đây đánh dấu bước ngoặt vô cùng quan trọng trong lịch sử cách mạng Việt Nam đầu thế kỷ XX?

- A. Chứng tỏ rằng giai cấp vô sản nước ta đã trưởng thành và đủ sức lãnh đạo cách mạng.
- B. Là kết quả tất yếu của cuộc đấu tranh dân tộc và giai cấp ở Việt Nam.
- C. Sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam là sự kết hợp chủ nghĩa Mác Lênin với phong trào công nhân, phong trào yêu nước của nhân dân Việt Nam.
- D. Sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam đã giải quyết tình trạng khủng hoảng về đường lối cách mạng, về giai cấp lãnh đạo cách mạng Việt Nam ở đầu thế kỷ XX.

1.2. LÃNH ĐẠO ĐẤU TRANH GIÀNH CHÍNH QUYỀN (1930-1945)

1.2.1

Phong trào cách mạng 1930 - 1931
và khôi phục phong trào 1932 -1935

1.2.2

Phong trào dân chủ 1936-1939

1.2.3

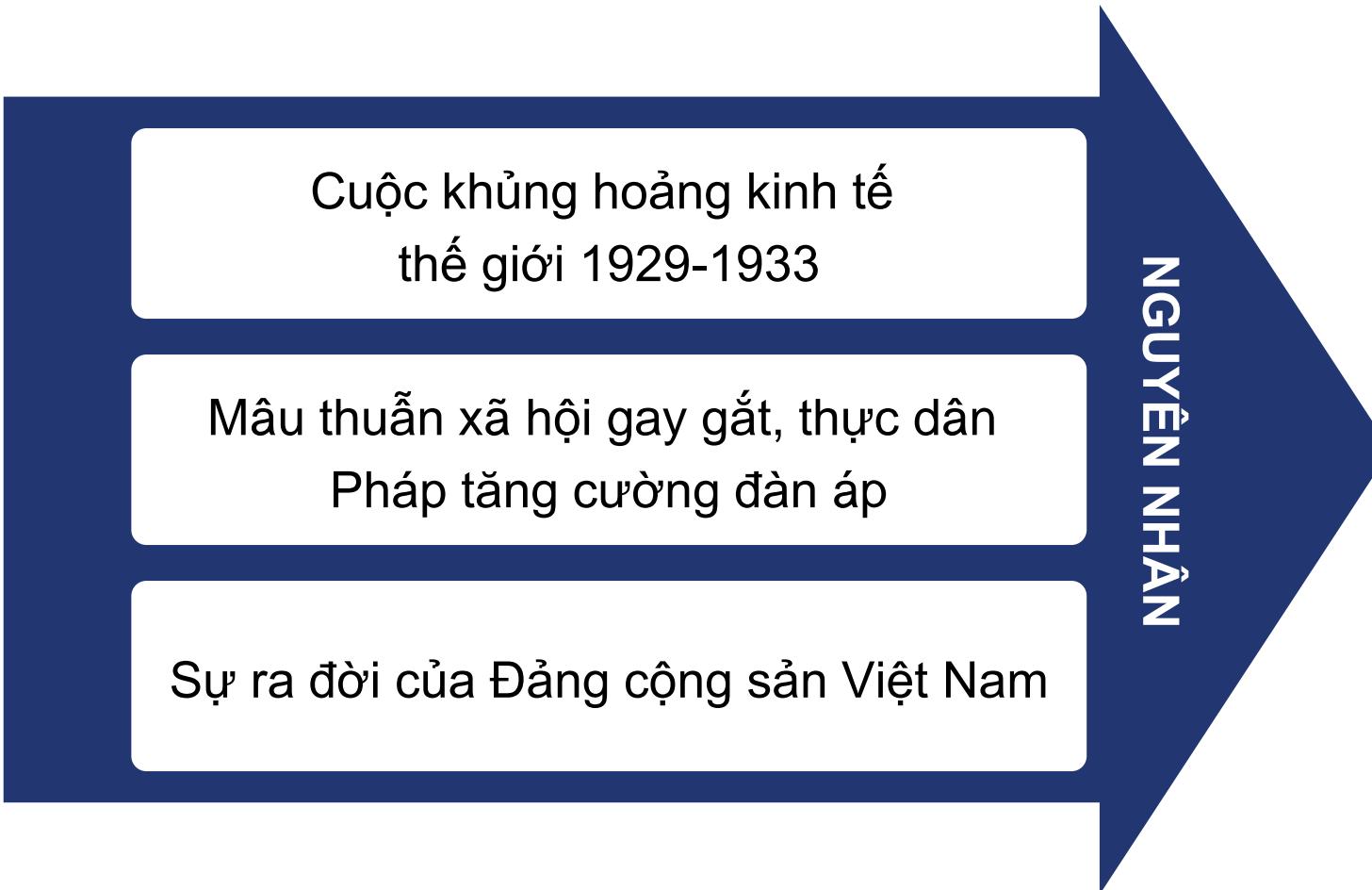
Phong trào giải phóng dân tộc
1939 -1945

1.2.4

Tính chất, ý nghĩa và kinh nghiệm của
Cách mạng tháng Tám năm 1945

1.2.1. PHONG TRÀO CÁCH MẠNG 1930-1931 VÀ KHÔI PHỤC PHONG TRÀO 1932-1935

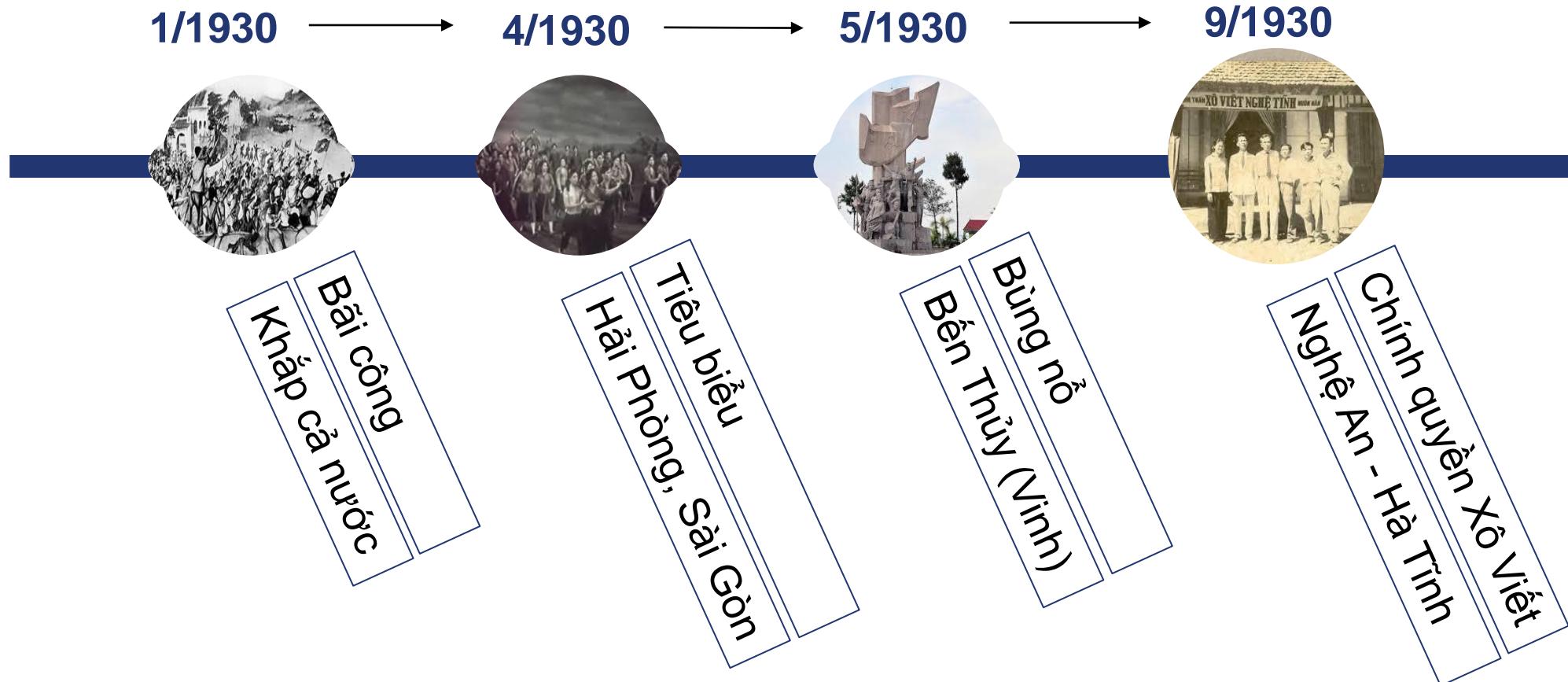
a. Phong trào cách mạng năm 1930-1931

**CAO TRÀO CÁCH MẠNG
1930-1931**

1.2.1. PHONG TRÀO CÁCH MẠNG 1930-1931 VÀ KHÔI PHỤC PHONG TRÀO 1932-1935

Diễn biến chính của Cao trào Xô Viết Nghệ Tĩnh

1.2.1. PHONG TRÀO CÁCH MẠNG 1930-1931 VÀ KHÔI PHỤC PHONG TRÀO 1932-1935

Kết quả, ý nghĩa của cao trào Xô Viết - Nghệ Tĩnh

01

- Gần 200 cuộc đấu tranh nổ ra trên khắp cả nước
- Đóng đảo lực lượng quần chúng tham gia

02

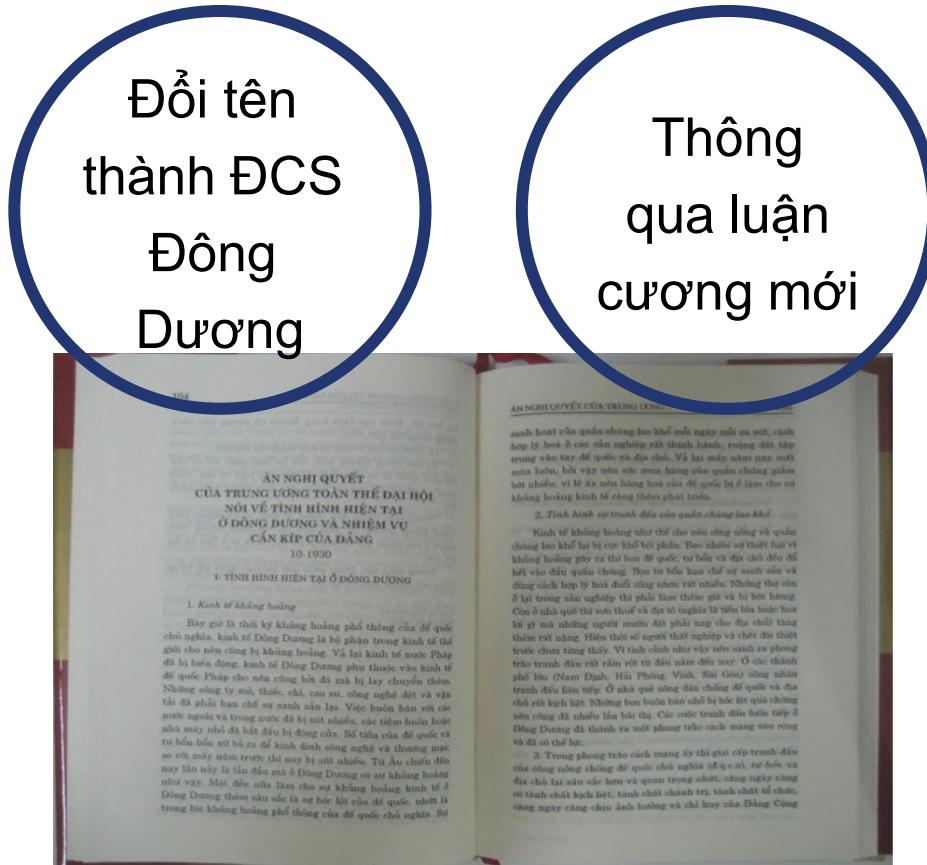
- Thành lập các chính quyền xô viết
- Thực hiện chính sách dân chủ cho nhân dân

03

- Nhiều quần chúng, tổ chức, cá nhân bị đàn áp đẫm máu
- Để lại những bài học kinh nghiệm quý báu trong đấu tranh cách mạng.

1.2.1. PHONG TRÀO CÁCH MẠNG 1930-1931 VÀ KHÔI PHỤC PHONG TRÀO 1932-1935

b. Luận cương chính trị của Đảng Cộng sản Đông Dương, tháng 10/1930

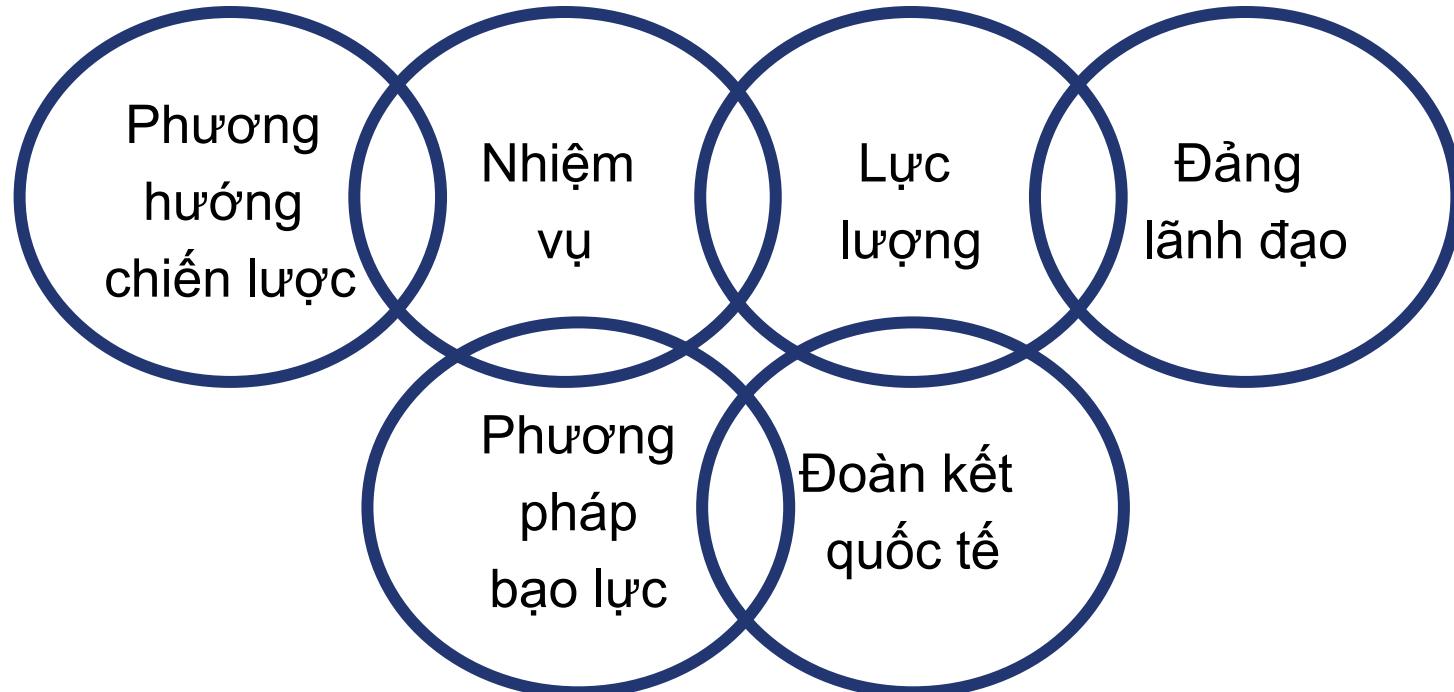

Án nghị quyết 10/1930
Văn kiện Đảng toàn tập, T3

Trần Phú Tổng bí thư
(1930 - 1931)

1.2.1. PHONG TRÀO CÁCH MẠNG 1930-1931 VÀ KHÔI PHỤC PHONG TRÀO 1932-1935

*Án nghị quyết 10/1930
Văn kiện Đảng toàn tập, T3*

1.2.1. PHONG TRÀO CÁCH MẠNG 1930-1931 VÀ KHÔI PHỤC PHONG TRÀO 1932-1935

NỘI DUNG
CƠ BẢN
CỦA LUẬN
CƯƠNG
CHÍNH TRỊ
THÁNG
10/1930

Mục tiêu chiến lược là làm Cách mạng tư sản dân
quyền và cách mạng thổ địa → Xã hội chủ nghĩa

Nhiệm vụ: Vấn đề thổ địa là cái cốt của Cách mạng tư
sản dân quyền

Lực lượng là công nhân và nông dân

Phương pháp bạo lực cách mạng quần chúng

Đoàn kết quốc tế: Cách mạng Đông Dương là một bộ
phận của cách mạng thế giới

Về lãnh đạo cách mạng: Đảng Cộng sản Đông Dương
đội tiên phong của giai cấp vô sản

1.2.1. PHONG TRÀO CÁCH MẠNG 1930-1931 VÀ KHÔI PHỤC PHONG TRÀO 1932-1935

Hạn chế của Luận cương? Nguyên nhân của hạn chế?

Chưa coi trọng vấn đề giải
phóng dân tộc

Chưa đoàn kết rộng rãi các
lực lượng cách mạng

1.2.1. PHONG TRÀO CÁCH MẠNG 1930-1931 VÀ KHÔI PHỤC PHONG TRÀO 1932-1935

c. Cuộc đấu tranh khôi phục tổ chức và phong trào cách mạng, Đại hội Đảng lần thứ nhất (3/1935)

1/1931

Phong trào bị đàn áp nặng nề

- Ban thường vụ TW ra thông báo về âm mưu của kẻ thù;
- Tiếp tục bảo vệ cơ sở Đảng, ổn định tư tưởng cán bộ và quần chúng;
- 4/1931 QTCS công nhận Đảng Cộng sản Đông Dương là một bộ phận của cách mạng thế giới.

6/1932

Khôi phục hệ thống tổ chức đảng và phong trào cách mạng

- 3/1933 Đ/c Hà Huy Tập tổng kết kinh nghiệm của phong trào Cách mạng;
- 1934 Ban chỉ huy ở ngoài của Đảng Cộng sản Đông Dương được thành lập;
- 1935 Hệ thống tổ chức Đảng được phục hồi.

3/1935

Đại hội I diễn ra tại ma cao (Trung Quốc)

- Đại hội đề ra 3 nhiệm vụ quan trọng;
- Thông qua Nghị quyết, Điều lệ, bầu Ban chấp hành;
- Lê Hồng Phong được đề cử làm Tổng Bí thư.

Câu 5: Trong các văn kiện sau đây, văn kiện nào của Đảng nhấn mạnh “vấn đề thổ địa là cái cốt của cách mạng tư sản dân quyền”?

- A. Chính cương văn tắt, sách lược văn tắt.
- B. Chỉ thị thành lập Hội phản đế đồng minh (18/11/1930).
- C. Luận cương chính trị (10/1930).
- D. Xung quanh vấn đề chiến sách mới của Đảng (tháng 12/1930).

a. Điều kiện lịch sử và chủ trương của Đảng

Khủng hoảng
kinh tế thế giới
1929-1933

Đại hội VII QTCS
xác định mâu
thuẫn với chủ
nghĩa phát xít

Mặt trận dân chủ
pháp lên cầm
quyền, thực hiện
dân chủ

PTCM trong nước
vừa khôi phục,
phù hợp với đấu
tranh dân chủ

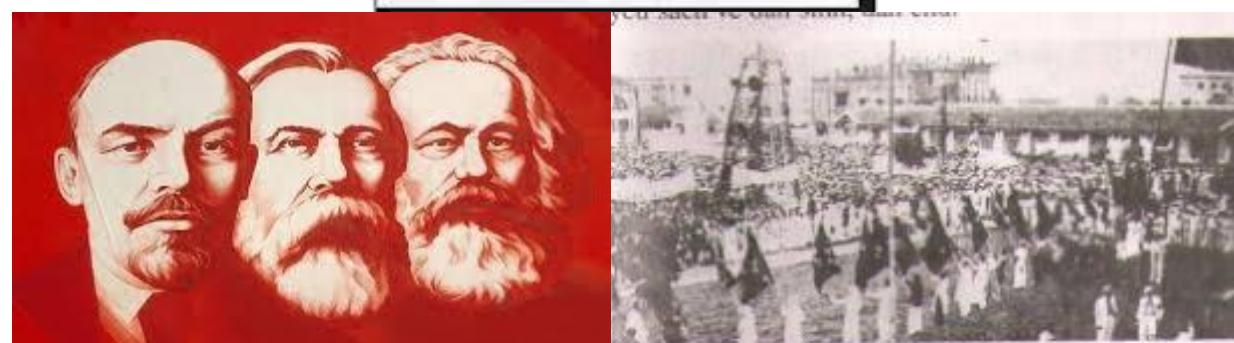
HNTW 3,4 (1937)
chủ trương đòi tự
do dân chủ, cơm
áo, hòa bình

3/1938 BCHTW
thành lập mặt trận
dân chủ thống nhất

Các HNTW thống
nhất nhiệm vụ phản
đế và điền địa

1.2.2. PHONG TRÀO DÂN CHỦ 1936 - 1939

b. Phong trào đấu tranh đòi tự do, dân chủ, cơm áo, hòa bình

1.2.2. PHONG TRÀO DÂN CHỦ 1936 - 1939

Trụ sở báo tin tức, cơ quan ngôn luận
của Mặt trận dân chủ ở Hà Nội 1938

Củng cố
mặt trận

Thành lập mặt
trận dân chủ
Đông Dương

HỘI NGHỊ TRUNG ƯƠNG 3
THÁNG 3/1938

*Nguyễn Văn Cừ
tổng bí thư của Đảng*

Chỉ đạo của Nguyễn Ái Quốc đối với phong trào 1936 - 1939

“Chỉ trong đấu tranh và công tác hàng ngày
khi quần chúng rộng rãi thừa nhận chính
sách đúng đắn và năng lực lãnh đạo của Đảng
thì Đảng mới giành được địa vị lãnh đạo.”

Nguyễn Ái Quốc
những năm 30

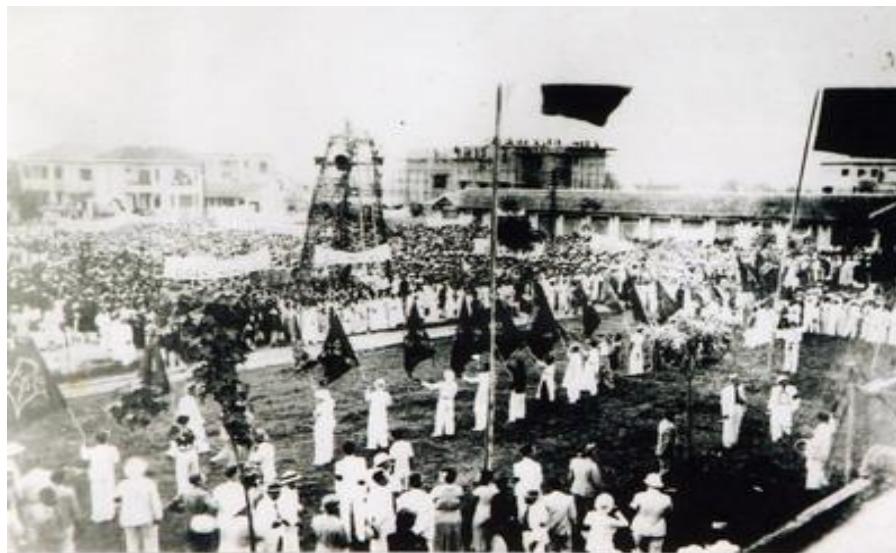
1.2.2. PHONG TRÀO DÂN CHỦ 1936 - 1939

Ý nghĩa của phong trào cách mạng 1936 - 1939

Tập hợp lại quần chúng

Củng cố Đảng

Xây dựng đội ngũ cán bộ

Kỷ niệm ngày 1/5/1938 tại Hà Nội

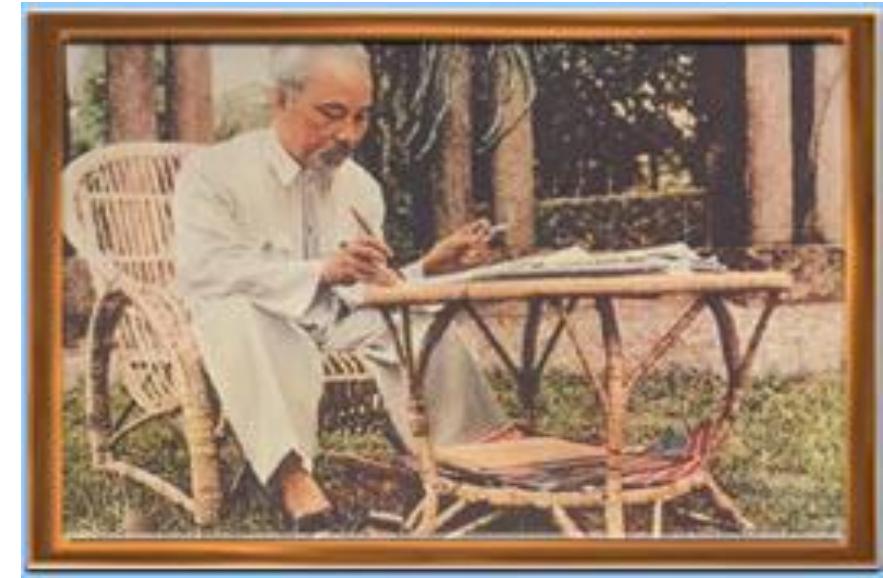

Kỷ niệm ngày 1/5/1938 tại Sài Gòn

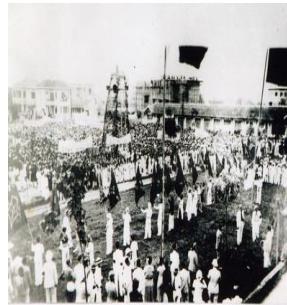
1.2.2. PHONG TRÀO DÂN CHỦ 1936 - 1939

“Đảng lãnh đạo quần chúng nhân dân đấu tranh đòi các quyền tự do dân chủ và đòi cải thiện đời sống. Phong trào ấy đã lôi cuốn và giáo dục ý thức chính trị cho hàng triệu người. Uy tín của Đảng càng mở rộng và ăn sâu trong nhân dân lao động”

(Hồ Chí Minh)

1.2.2. PHONG TRÀO DÂN CHỦ 1936 - 1939

1. Xác định
đúng nhiệm vụ

2. Đoàn kết các
lực lượng

3. Nhiều hình
thức đấu tranh

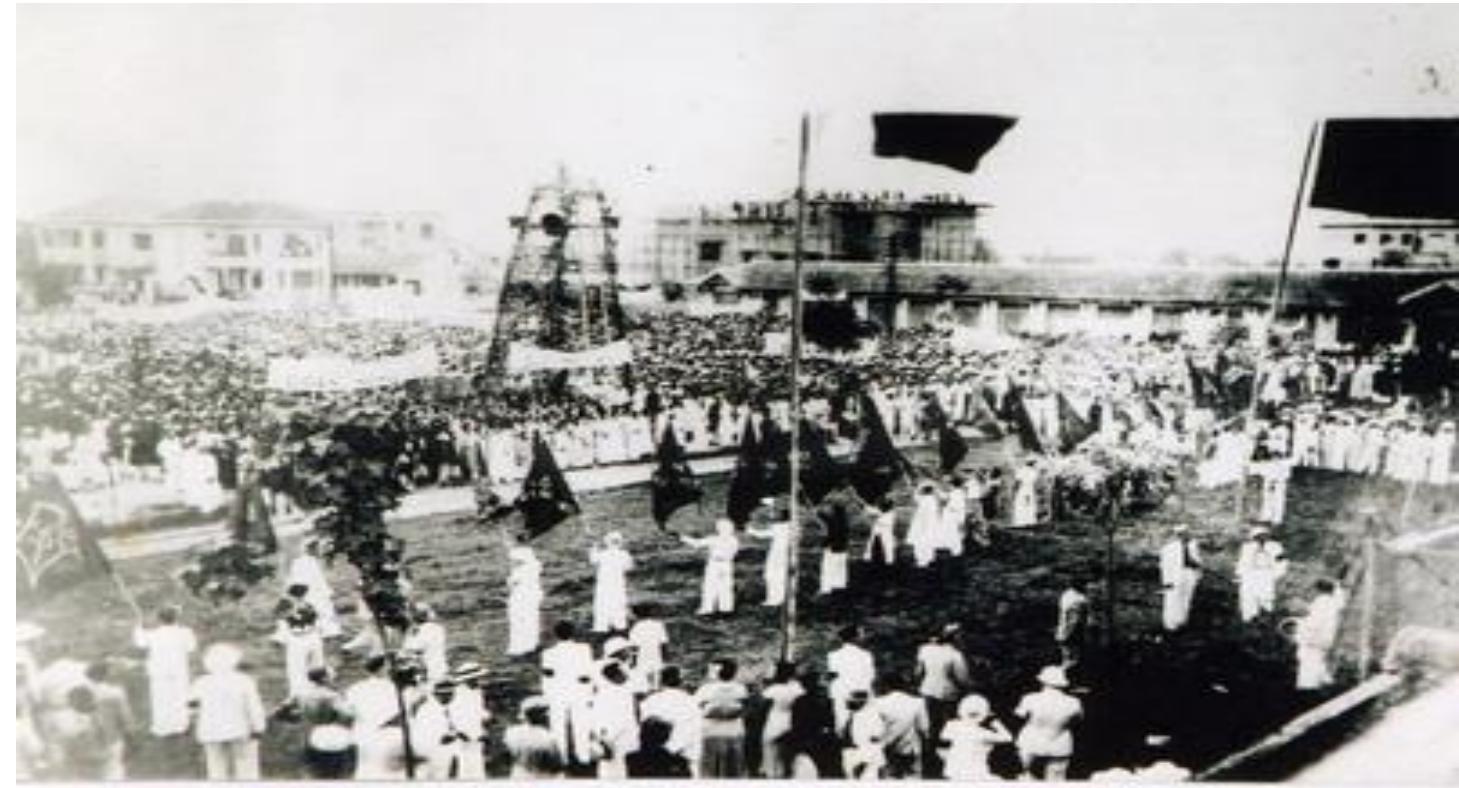
Kinh nghiệm phong trào cách mạng 1936 - 1939

Nguyễn Văn Cừ

1.2.2. PHONG TRÀO DÂN CHỦ 1936 - 1939

Cao trào 1936-1939 là cuộc
Tổng diễn tập lần 2 cho
Cách mạng Tháng Tám

Câu 6: Cho biết hình thức tổ chức đấu tranh trong giai đoạn 1936-1939.

- A. Công khai, hợp pháp.
- B. Nửa công khai, nửa hợp pháp.
- C. Bí mật, bất hợp pháp.
- D. Tất cả các hình thức trên.

a. Bối cảnh lịch sử và chủ trương chiến lược mới của Đảng

Ngày 1/9/1939, Đức tấn công Ba Lan, chiến tranh thế giới thứ 2 bùng nổ.

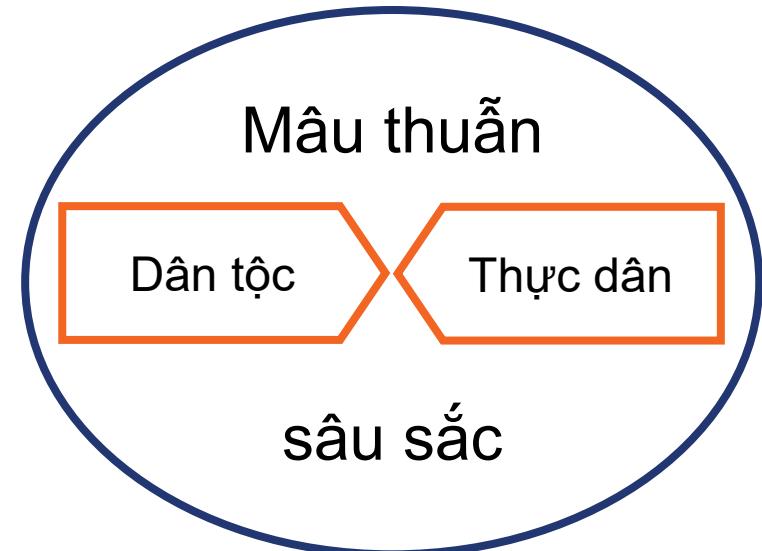
1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Tình hình trong nước năm 1939

*Pháp bắt nông dân phá
rừng lập đồn điền cao su*

Pháp phát xít hoá bộ máy thống trị

Nội dung hội nghị trung ương 6 (11/1939)

Tổ chức bí mật bất hợp pháp

Đánh đổ thực dân giành độc lập dân tộc

Thành lập Mặt trận dân tộc thống nhất phản đế Đông Dương

“Bước đường sinh tồn của các dân tộc Đông Dương không còn con đường nào khác hơn là con đường đánh đổ đế quốc Pháp, chống tất cả ách ngoại xâm, vô luận da trắng hay da vàng để giành lấy giải phóng độc lập”.

(NQTW 6)

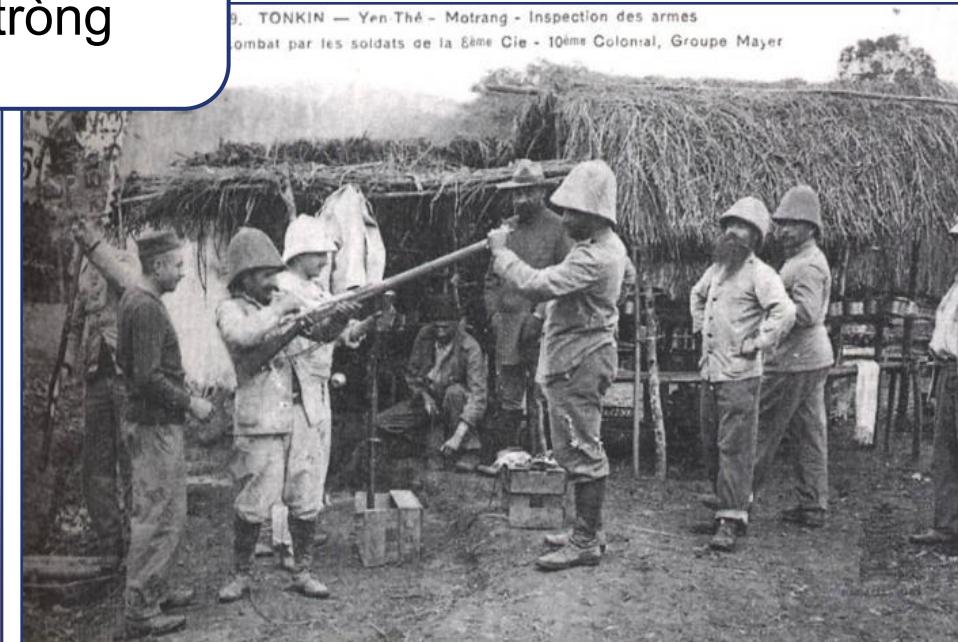
1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Pháp và Nhật cùng thống trị nhân dân đồng dương

Dân ta một cỗ
hai tròng

Nhật vào Lạng Sơn
9/1940

Quân Pháp ở Yên Thế 1940

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Sau HNTW 6 nhiều cán bộ chủ chốt của đảng bị bắt

Nguyễn Văn Cừ

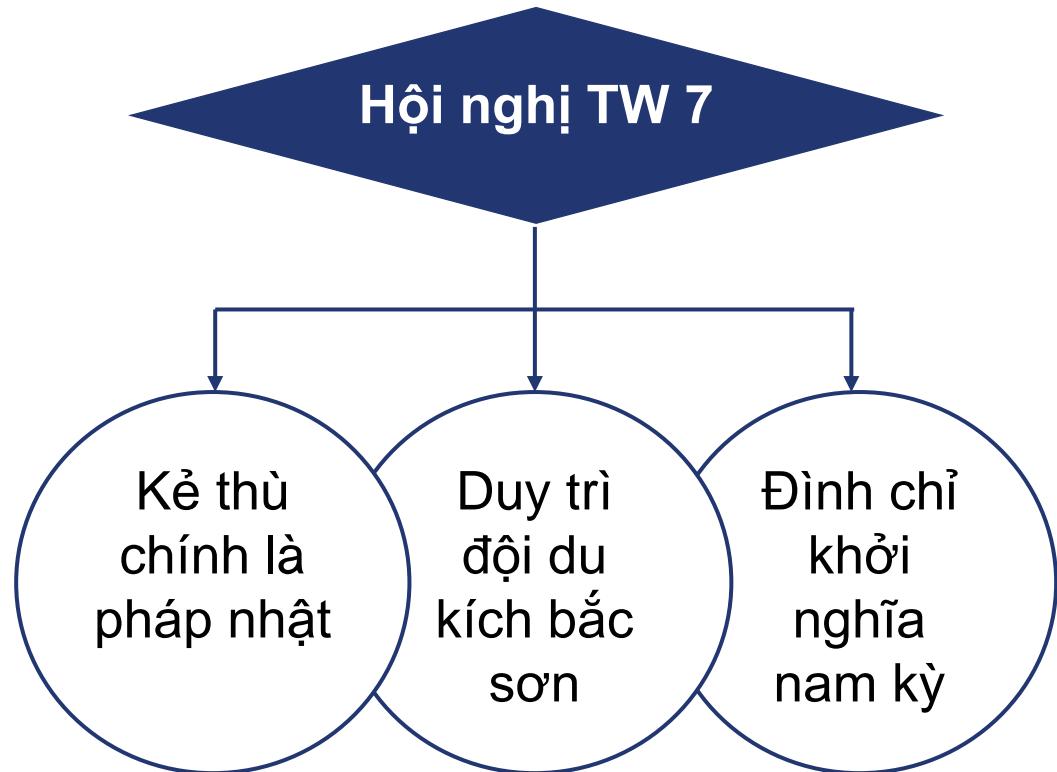
Lê Duẩn

Võ Văn Tân

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Nội dung Hội nghị trung ương 7 (11/1940)

Đội du kích Bắc Sơn
2/1941

Nguyễn Ái Quốc về nước và chủ trì Hội nghị trung ương 8

*Cột mốc 108 NAQ
về nước 28/1/1941*

*Lán Khuối nậm nơi họp
hội nghị TW 8 (5/1941)*

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Hội nghị trung ương 8

- Nhấn mạnh mâu thuẫn cần được giải quyết là mâu thuẫn giữa Việt Nam với đế quốc Pháp và phát xít Nhật.
- Giương cao ngọn cờ độc lập giải phóng dân tộc, tạm gác khẩu hiệu chia ruộng đất cho dân cày.
- Quyết định thành lập ở mỗi nước Đông Dương một mặt trận riêng.
- Tập hợp rộng rãi mọi lực lượng dân tộc trong mặt trận Việt Minh.
- Thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa theo tình thần dân chủ.
- Xác định chuẩn bị khởi nghĩa vũ trang là nhiệm vụ trọng tâm.

*Trường Chinh được cử làm
Tổng bí thư của Đảng*

b. Phong trào chống Pháp, Nhật, đẩy mạnh chuẩn bị lực lượng cho khởi nghĩa vũ trang

*Thành lập đội Việt Nam tuyên
truyền giải phóng quân 22/12/1944*

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Năm 1941 địch tăng cường khủng bố, nhiều cán bộ chủ chốt của đảng bị hy sinh.

Hoàng Văn Thủ

Hà Huy Tập

Phan Đăng Lưu

Nguyễn Thị Minh Khai

Nguyễn Văn Cừ

Lê Hồng Phong

Võ Văn Tân

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

c. Cao trào kháng Nhật cứu nước

Liên Xô tiếp nhận
đầu hàng của Đức
1945

Tình hình thay đổi nhanh chóng

Lính Pháp bị
quân Nhật bắt 1945

Trần Trọng Kim
người đứng đầu chính
phủ bù nhìn do Nhật lập ra

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Ban Thường vụ TW Đảng ra chỉ thị

“Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta”
12/3/1945

Nhận định tình hình: Chính trị khủng hoảng, thời cơ chưa chín muồi

Kẻ thù chính, duy nhất là phát xít Nhật

Phương châm đấu tranh: Phát động chiến tranh du kích, khởi nghĩa từng phần...

Dự kiến thời cơ cách mạng

*Đình Bảng Bắc Ninh,
nơi họp hội nghị*

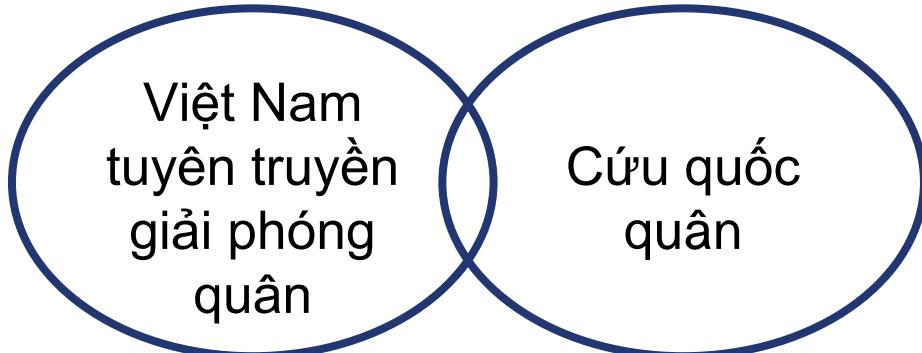
“Tình hình khủng hoảng chính trị sâu sắc nhưng điều kiện khởi nghĩa chưa đến. Nó đang đến một cách nhanh chóng.”

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

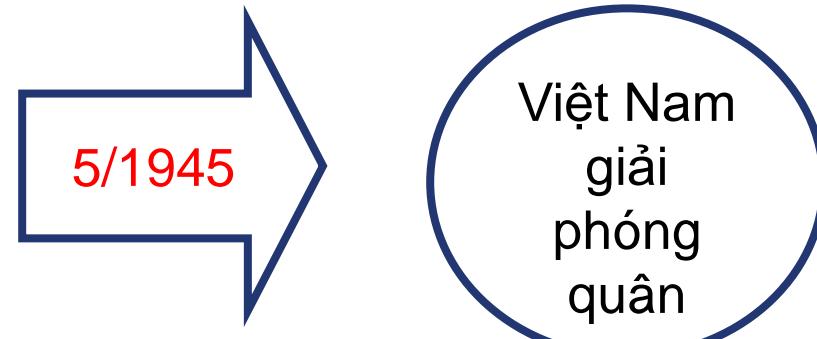
Thống nhất lực lượng vũ trang 5/1945

*Việt Nam tuyên truyền
giải phóng quân*

Việt Nam giải phóng quân

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Nạn đói năm 1945 do nhật pháp gây ra

Xác người chết chở bằng xe bò trong
nạn đói ở Bắc Kỳ 1945

Xác những người
chết đói 1945

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Phong trào phá kho thóc

Phá kho thóc của giặc 1945

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Phát triển chiến tranh du kích

Quân du kích Cà Mau

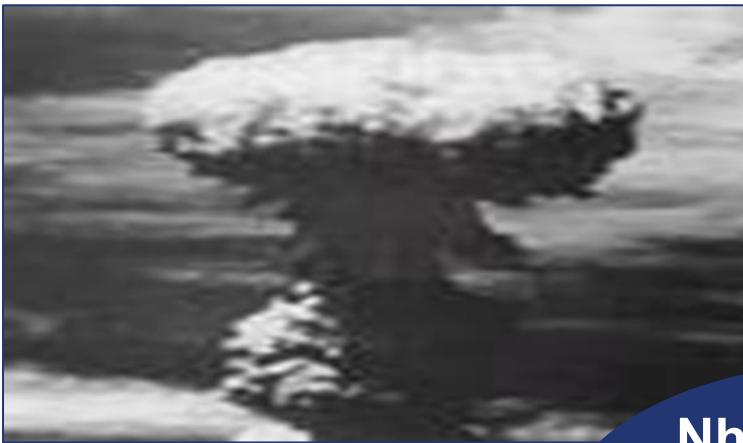
*Đội thiếu niên du kích
Đình Bảng Bắc Ninh*

d. Tổng khởi nghĩa giành chính quyền

Giữa tháng 8-1945, Chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc. Sau khi phát xít Đức đầu hàng Đồng minh, Liên Xô tuyên chiến với Nhật, đánh tan đạo quân Quan Đông của Nhật tại Mãn Châu (Trung Quốc). Mỹ ném hai quả bom nguyên tử xuống Hiroshima (6/8/1945) và Nagasaki (9/8/1945). Chính phủ Nhật đầu hàng Đồng minh không điều kiện.

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Thời cơ cách mạng đến gần

Bom nguyên tử

Hirosima

Nhật đầu hàng
đồng minh
1945

Douglas MacArthur ký tiếp
nhận đầu hàng của Nhật

Nagasaki

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Hội nghị toàn quốc của Đảng (13 - 15/8/1945)

*Đình Tân Trào Sơn Dương,
nơi diễn ra Hội nghị toàn quốc của Đảng*

“Giờ quyết định cho vận
mệnh dân tộc ta đã đến.
Toàn thể đồng bào hãy
đứng dậy đem sức ta mà
giải phóng cho ta...
Chúng ta không thể chật
trẽ. Tiến lên!Tiến lên!”

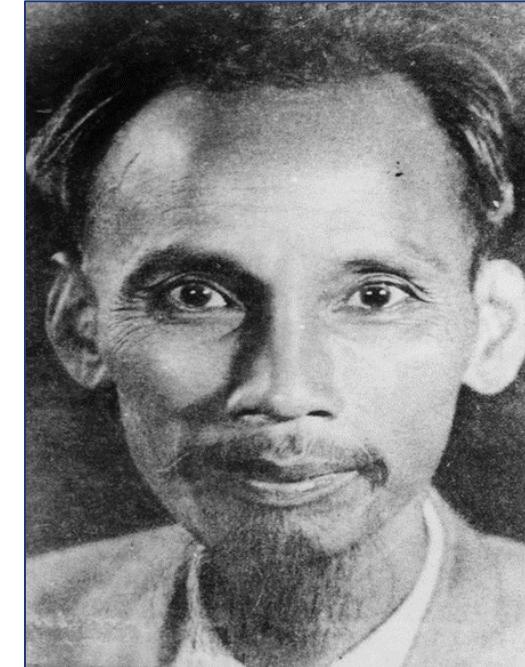
(Hồ Chí Minh)

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Đại hội quốc dân Tân Trào 16/8/1945

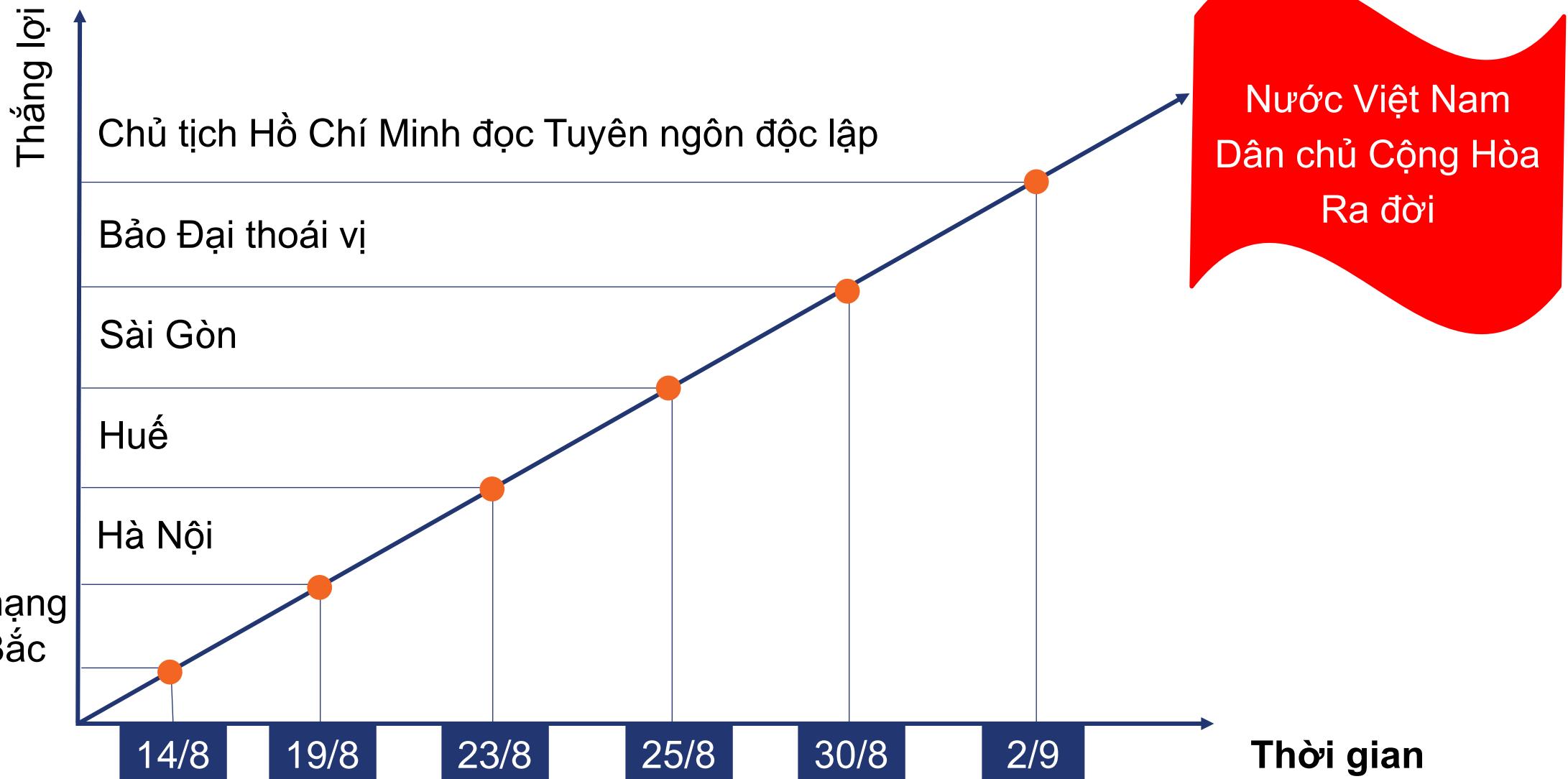
*Đình Tân Trào Sơn Dương nơi
diễn ra Đại hội quốc dân*

*Hồ Chí Minh được bầu
làm chủ tịch Ủy ban Giải phóng dân tộc.*

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

Quá trình phát triển Cách mạng Tháng Tám năm 1945

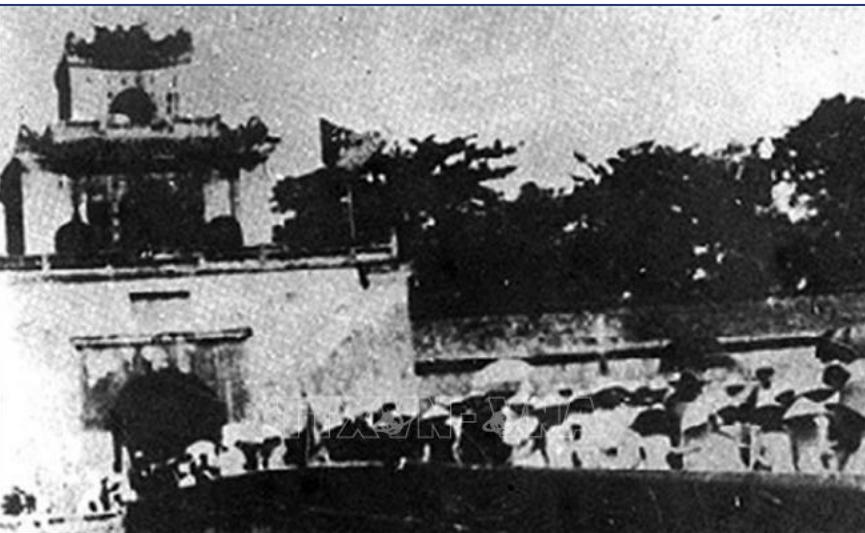

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

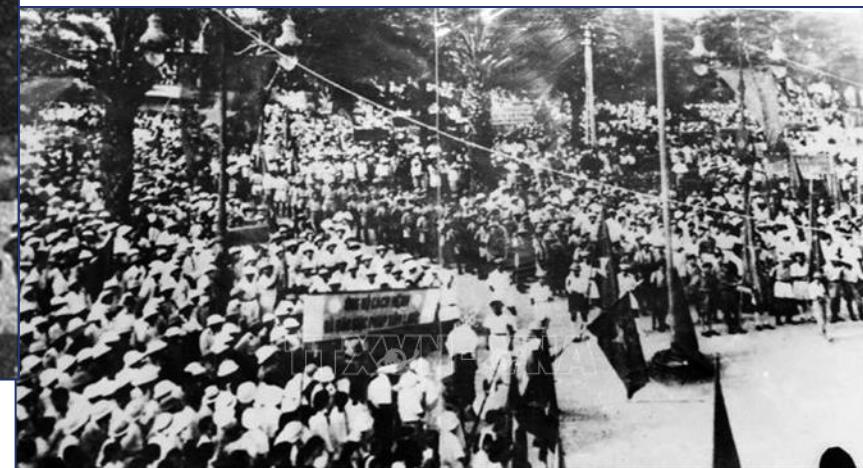
Tổng khởi nghĩa toàn quốc

Nhân dân Hà Nội đánh
chiếm phủ khâm sai (18/8)

Nhân dân Huế
khởi nghĩa (23/8)

Nhân dân Sài Gòn
khởi nghĩa (25/8)

Chấm dứt chế độ phong kiến

Bảo Đại đến Ngọ Môn dự lễ thoái vị

1.2.3. PHONG TRÀO GIẢI PHÓNG DÂN TỘC 1939-1945

NƯỚC VIỆT NAM DÂN CHỦ CỘNG HOÀ RA ĐỜI 2/9/1945

“Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập và thật sự đã thành một nước tự do độc lập. Toàn thể Dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần lực lượng, tính mạng và của cải để giữ vững quyền tự do độc lập ấy.”

(Hồ Chí Minh)

Câu 7: Hội nghị nào dưới đây đã quyết định phát động toàn dân nổi dậy Tổng khởi nghĩa giành chính quyền?

- A. Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng.
- B. Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương Đảng.
- C. Hội nghị toàn quốc của Đảng.
- D. Hội nghị Tổng bộ Việt Minh.

1.2.4. TÍNH CHẤT, Ý NGHĨA, BÀI HỌC KINH NGHIỆM CỦA CÁCH MẠNG THÁNG TÁM

a. Tính chất

Cách mạng Tháng Tám năm 1945 là một cuộc cách mạng giải phóng dân tộc điển hình, thể hiện:

- Tập trung hoàn thành nhiệm vụ hang đầu của cách mạng là giải phóng dân tộc
- Lực lượng cách mạng bao gồm toàn dân tộc
- Thành lập chính quyền nhà nước “của chung toàn dân tộc”

Cách mạng Tháng Tám năm còn có tính chất dân chủ. Thể hiện:

- Một là, cách mạng giải phóng dân tộc Việt Nam là một bộ phận của phe dân chủ chống phát xít.
- Hai là, cách mạng đã giải quyết một số quyền lợi cho nông dân, lực lượng đông đảo nhất trong dân tộc.
- Ba là, cuộc cách mạng đã xây dựng chính quyền nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Việt Nam, xóa bỏ chế độ quân chủ phong kiến. Các tầng lớp nhân dân được hưởng quyền tự do, dân chủ.

1.2.4. TÍNH CHẤT, Ý NGHĨA, BÀI HỌC KINH NGHIỆM CỦA CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945

b. Ý nghĩa

Đập tan đế quốc
phong kiến

Bảo Đại thoái vị

Ý nghĩa đối với dân tộc

Nhân dân làm chủ

Tổng tuyển cử

Bước nhảy vọt của
dân tộc

Nước Việt Nam Dân chủ
Cộng hòa ra đời

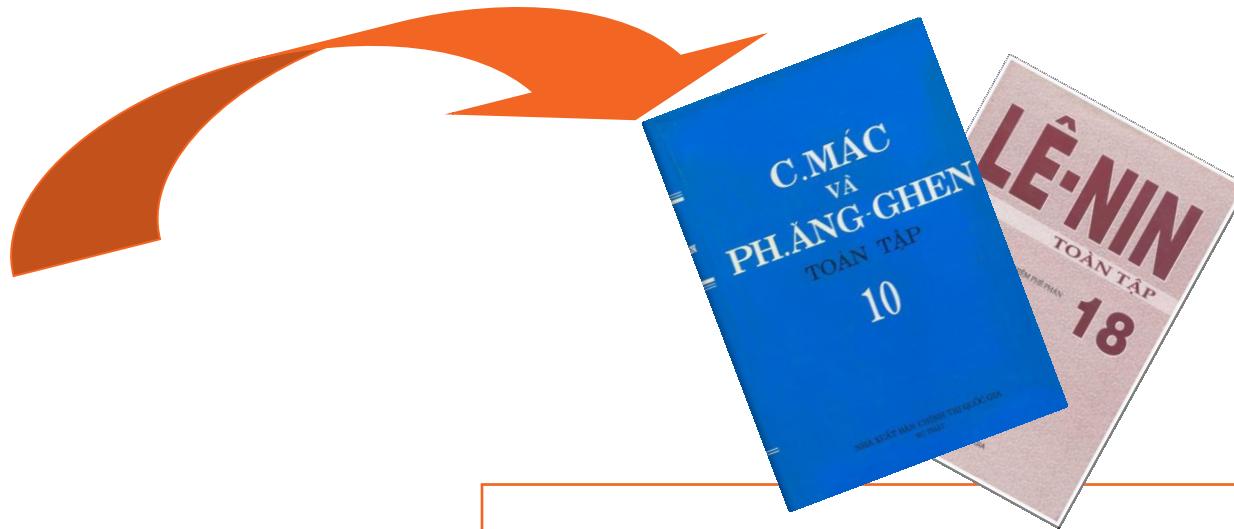
1.2.4. TÍNH CHẤT, Ý NGHĨA, BÀI HỌC KINH NGHIỆM CỦA CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945

Giải phóng dân tộc điển hình

Chủ nghĩa thực dân sụp đổ

Cỗ vũ cách mạng giải phóng dân tộc

Ý nghĩa đối với quốc tế

Lần đầu tiên cách mạng giải phóng dân tộc theo con đường cách mạng vô sản đã giành thắng lợi ở một nước thuộc địa.

1.2.4. TÍNH CHẤT, Ý NGHĨA, BÀI HỌC KINH NGHIỆM CỦA CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945

c. Bài học kinh nghiệm

Thứ nhất, về chỉ đạo chiến lược, phải giương cao ngọn cờ giải phóng dân tộc, giải quyết đúng đắn mối quan hệ giữa hai nhiệm vụ độc lập dân tộc và cách mạng ruộng đất.

Thứ hai, về xây dựng lực lượng: Trên cơ sở khôi liên minh công nông, cần khơi dậy tinh thần dân tộc trong mọi tầng lớp nhân dân, tập hợp mọi lực lượng yêu nước

Thứ ba, về phương pháp cách mạng: Nắm vững quan điểm bạo lực cách mạng của quần chúng, ra sức xây dựng lực lượng chính trị và lực lượng vũ trang, kết hợp đấu tranh chính trị với đấu tranh vũ trang

Thứ tư, về xây dựng Đảng: Phải xây dựng một Đảng cách mạng tiên phong của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và toàn dân tộc Việt Nam

Câu 8: Trong số các bài học kinh nghiệm rút ra từ Cách mạng Tháng Tám bài học nào có ý nghĩa hàng đầu trong đường lối cách mạng của ĐCS Việt Nam?

- A. Giương cao ngọn cờ độc lập dân tộc, kết hợp đúng đắn hai nhiệm vụ chống đế quốc và chống phong kiến.
- B. Toàn dân nỗ lực trên nền tảng khối liên minh công nông.
- C. Lợi dụng mâu thuẫn trong hàng ngũ kẻ thù.
- D. Nắm vững nghệ thuật khởi nghĩa, nghệ thuật chọn đúng thời cơ.

Với thắng lợi Cách mạng Tháng Tám năm 1945, Đảng lãnh đạo nhân dân đưa lịch sử dân tộc sang trang mới, đánh dấu bước nhảy vọt vĩ đại trong quá trình tiến trình hóa của dân tộc. Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa từ khi ra đời, dù trải qua muôn vàn khó khăn, thử thách, nhưng dưới sự lãnh đạo của Đảng, với tinh thần đoàn kết, phấn đấu của toàn dân, luôn được xây dựng và củng cố, vững bước tiến trên con đường độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Suốt 15 năm đấu tranh cách mạng 1930-1945, Đảng đã lãnh đạo giai cấp và dân tộc hoàn thành mục tiêu, giành độc lập, thiết lập nhà nước dân chủ nhân dân.